

CSALÁDI KÖR

SZÉPIRODALMI HETILAP

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

KONCZ ÁKOS

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 „
Negyed évre. 3 „

— — — — —
Egyes szám ára 30 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debreczen, Kossuth-utca 14. sz.

Előfizetési pénzek nyugtázása.

Lapunk előfizetői részére kiküldöttük eljárónk által a nyugtákat. Eddig azokat következő

előfizetőink váltották be:

Kiss Áron püspök ur 6 kor., dr. Kiss Aron kir. tanácsos ur 6 kor., dr. Nagy Lajos ügyvéd 12 kor., Dobozy Ede kat. titkár ur 3 kor., Tóth Béláné urnő, Göttl Nándorné, dr. Somogyi Zoltán orvosdoktor ur, Molnár Kálmán igazgató ur, Csanak Józsefné urnő, Szikszay Gyuláné urnő, Jablonczay Gizella urhölgy, Szilágyi Imre ur, Márton Imréné urnő, Szabó Miklósné urnő, Fischer Lipót ur, Szalay Béla ur, Sesztina Lajos ur 12—12 koronát; Karap Mór ur 6 kor., Ormódy Lajosné 12 kor., Tóth István ur 12 kor., Gondy Károlyné urnő 6 kor., dr. Szotyori Nagy Kálmán 12 kor., dr. Kolbenhayer Kálmáné urnő, Szabó Sándorné urnő, dr. Kemény Mórné urnő, Láposy Ferenczné urnő, Udvarhelyi Lipótné, Begnics Mariska urhölgy, bernáthfalvi Bernáth Elemér kir. táblai elnök ur, Vattay Géza nyug. főszolgabíró ur, Füleky Pálné urnő 6—6 koronát; Benke Gyuláné urnő 3 kor., Szilágyi P. Hermin urnő 3 kor., Várady Lukácsné urnő (Kisujszállás) 6 kor., Benő Jánosné urnő (Kisujszállás), Nikl Endre ur (Kisujszállás), Benyáts Emilné urnő, Teszáry Ida urhölgy (Jászberény), Márk Endréné urnő, Burger Izsó dr. ur, Hadházy Ferencz dohánygyári igazgató ur, Hutiray Béla ur, Ferenczy Bertalan prépost ur (Nagykálló), Kosinszky Berta urhölgy (Nagykálló), Brokés Loránd hadnagy ur, Andorkó Zoltán hadnagy ur, Ványi Sándor ur (Földes), Balogh István birtokos ur, Dankó Mihály ur, Bészler Károly tanácsos ur, Lestyán Adorján kir. közjegyző ur, Várady Károly kegyesrendű igazgató ur, Varga Ferenczné, Dalmy Teréz urnő, Nemes Kálmán ur, Szepessy Antalné urnő, Pálffy Gáborné urnő, Huzly Luiza urhölgy, Toby Elek ur, Váci János ur, Kövy Lajos ur, Nagy Ferencz ur, Horváth Jánosné urnő, Komlóssy Arthurné urnő, Vecsey Imréné urnő. Otrókoci Végh Jánosné urnő,

dr. Kalmár Barnáné urnő, Hajdu Gyuláné urnő, Máriássy Béláné urnő, Várad Szabó Jánosné urnő, dr. Szüics Géza ur, dr. Bruckner Ernőné urnő, Aczél Gézáné urnő, Gaszner Géza ur, Kovács Józsefné urnő, Áron Jenőné urnő, Bernáth Elemérné urnő, Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, Buday Gyuláné urnő, Király Józsefné urnő, Ábrahám Lászlóné urnő, Fürst Ödönné urnő, Udvarhelyi Gézáné urnő, Szüics Kálmáné urnő, Szabó Kálmáné (nagykereskedő) urnő, Moskovits Jenőné urnő, Komjáthy Jánosné urnő, Sárvány Gyuláné urnő, Riekl Antalné urnő, Berger Andor ügyvéd ur, Szabó Kálmáné urnő, Zádor Lajosné urnő, Biczó Gyula ur, Mitrovics Gyula lelkész, iskolaszéki elnök ur, Roncsik Lajosné urnő, Ferenczy Lajos járásbíró ur, Horváth Istvánné urnő, Brunner Lajosné urnő, Dobiecky Sándorné urnő, Boczán Elemérné urnő, Láber Mihály helyiviasut igazgató ur, Szabó Mihály ur, Kálnai Lipótné urnő, dr. Magoss György tb. főügyész ur, Borsy Lajos ur, Németh András ur, Biró Józsefné urnő, Löfkovits Arthurné urnő, Lambergerné urnő, dr. Bakonyi Samuné urnő, dr. Körössy Kálmáné urnő, Biedermann Józsefné urnő, Szikszay Józsefné urnő, Berger Jenőné urnő, Hidvéger Mihályné urnő, Ferenczy Elek főszolgabíró ur, bessenyei Széll Farkasné urnő, Simonffy Emil igazgató ur, Veress Lászlóné, Szathmáry Teréz urnő, dr. Pallay Miklósné urnő, Szikszay Lajosné urnő, Visky Sándorné urnő, Mayer Emilné urnő 3—3 koronát; Casino és Jogász és tisztviselő kör, dr. Wolaffka Nándor vál. püspök ur 6—6 koronát; Tüdős János dr. ur, Párisi Divatáruház, Kovács Ferdinánd ur, Des Combes Henrik ur, Reichmann Ármin ur, Varga Lajosné 3—3 koronát; Dicsőfi József ur 6 koronát.

(Folytatjuk.)

Adakozások a népkonyhára.

— Nyilvános nyugtázás. —

Járásbiróságtól (két ízben) 24 kor., Mükedvelői ifjuság 20 kor., Ferge Istvánné 6 kor., Falk A. és Társa kefégyári munkások multságának jövedelméből 17 kor. 6 fill., Aranyosi Pál és Bátor Gábor által rendezett gyermekelőadás jövedelméből 4 kor., Dobray Istvánné hagyatéka 200 kor., Revitzky József 40 kor., Kis András (Eötvös-utca 72.) 2 kor., Erőss Lajos 4 kor., dr. Tüdös Jánosné 10 kor., Rendőrkapitányság bünyügyi osztályától 20 kor., Debreczen város 200 kor., özv. Liptay Gáborné 5 kor., Nagy Ferencz és neje 20 kor., Orgován István 10 kor., Lestyán Adorján 6 kor., Dávid Mihály 2 kor., Kis István (gazdálkodó) 2 kor., Hargita 2 kor., dr. Magoss György 20 kor., Egy asztaltársaság 20 kor., dr. Öreg Jánosné 4 kor., Kaszanyitzky Endre 10 kor., özv. Baresay Miklósné 10 kor., Boczkó Sámuel és neje 20 kor., Egy tombolátársaság (dr. Tüdös J.) 4 kor. 50 fill., Papp Ferenczné 10 kor., Kovács Gyula (vaskereskedő, esküdtszéki díj) 32 kor., Vecsey Viktor 10 kor., Suhajda József 20 kor., özv. Szabó Ferenczné 12 kor., Budaházy Zoltán 10 kor., Budaházy Istvánné 10 kor., Weszprémy Zoltán és neje 10 kor., Karai Sándorné 2 kor., Sass Béláné 2 kor., Csiky Lajos 6 kor., Kaskovics Ivánné 20 kor., Tóth Béláné 4 kor., Vattay Géza 5 kor., Nagy János ügyvéd 20 kor., özv. Hegyi Mihályné 10 kor., Mayer Emilné 2 kor., dr. Kola Jánosné 10 kor., özv. Schenk Jakabné 2 kor., Péter Gábor 4 kor., Vértesi István 6 kor., Debreczeni első takarékpénztár 100 kor., Reichman Ármin 50 kor., Csóka József 10 kor., dr. Nagy Lajos 20 kor., özv. Láposy Ferenczné 10 kor., Knoll Rudolfné 10 kor., Egy asztaltársaság 10 kor., N. N. 20 fill., Szendrei Istvánné 2 kor., özv. Liptay Miklósné

10 kor., Egy jóttevő 20 kor., özv. Szabó Sándorné 6 kor., S. Szabó József 4 kor., özv. Brunner Edéné 2 kor., I. Kerületi kapitányság 3 kor., özv. Kovács Imréné 3 kor., Füleky Pálné 4 kor., Sesztina Lajos 20 kor., özv. Szőke Jánosné 2 kor., Szőke János tanító 2 kor., Flaschner György 10 kor., 3-ik honvéd gyalogezred tiszti étkezője 20 kor., Karap Móríc 20 kor., Harsányi János 20 kor., Debreczeni asztalos társulat 10 kor., Közgazdasági bank 20 kor., özv. Varga Lajosné 5 kor., Liszka Nándorné 5 kor., Dobiacky Sándorné 10 kor., Benyáts Emilné 4 kor., K. Tóth Kálmán 8 kor., Haladás egyesület 100 kor., Szabó Miklós és neje 20 kor., dr. Popper Alajosné 4 kor., Kis András (leánytanító) 2 kor., Csap-utcai leány iskola III. és IV. osztály gyűjteménye 3 kor. 10 fill., Tanuló ifjuság január 25-iki multságának jövedelme 16 kor., Simonffy Imre kir. tan. polgármester 10 kor., Komlóssy Arthur főjegyző 5 kor., Vecsey Zoltánné 10 kor., Alföldi takarékpénztár 10 kor., özv. Klósz Györgyné 4 kor., Handtel Vilmos 4 kor., Hutiray B., Koncz A., Balogh G. és Ertsey J. asztaltársaság 7 kor., Kecskés Borbála 5 kor., Kain Borsos Róza 5 kor., Farkas Ferenczné 5 kor., ifj. Kerek Bálint 1 korona.

Adakozások eddigi összege: 1505 korona 6 fillér.

Fizetési ebédek 1900. decz. 23-tól 1901. január 31-ig: 51 korona 60 fillér.

Eddigi összes bevétel: 1572 korona 66 fillér.

A kiadások fenti bevételi összeget teljesen felémésztették, a mennyiben 1900. december 23-tól 1901. január 31-ig terjedő idő, tehát 40 nap alatt kiszolgáltattott 10,033 adag ingyenes ételt, 258 adag fizetési ételt, összesen 10,291.

Debreczen 1901. január 31.

Szücs Kálmán,

nőgyf. pénztáros.

Kardos László
Kossuth-utca.

A kézműipar remek készítményeivel gazdagon berendezett raktárát megtekintésére hívja meg a n. é. közönséget.

Különlegességek:
Színes szelű és fehér zsebkendők. Kávés terítékek. Ajouros atlasz étkező-leték. Bársony himzett asztalterítők és mint újdonság Zongora terítők.

Alapított 1805.
Csáthy Ferencz
bel- és külföldi könyv-, zenemű- és papirkereskedése Debreczenben (Nagytemplom mellett.) 10 ezer kötetből álló magyar és német **kölesönkönyvtár.**

Uj kávéház!
DEBRECZENBEN, (Bankpalota.)

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a „Corso“-kávéházat átvettem és azt „ELITE“ kávéház ezim alatt megnyitottam.

Főtörekvésem leendő, hogy a n. é. közönség kellemes, szolid s legolesőbb szórakozó helyet találhasson. Kitűnő borokat, hideg ételeket a lehető legolesőbban számítok. Billiárd pénz a legolesőbb egész Debreczenben.

A n. é. közönség szíves pártfogásáért esedezem.

Kiváló tisztelettel: **Schwartz Béla** kávé.

Sokan győződtek meg már arról, hogy

BUTOROK
szilárd és modern kivitelben
legolesóbban

Zátorszky István 24 év óta fennálló
dusán és izlőesen berendezett butorraktárában
vásárolhatók.

DEBRECZEN, Széchenyi-utca

Szücs Károly Özvegye
fegyverműves és fegyverraktára
Debreczen, Széchenyi-utca (kistemplom mellett).

Ajánl mindennemű **lőfegyvereket és revolvereket**, melyek lökésségeért teljes **felelősséget vállal**; ugyszintén mindenféle **vadászszerszámok** raktáron tartatnak. **Javítások** gyorsan, szakszerűen és jutányosan teljesítenek. Vidéki megrendelések legnagyobb pontossággal eszközölnötenek.

Mindennemű töltények készítése elvállaltatik. ✨ Használt fegyverek becseréltetnek.

MIHALOVITS J.
GYÓGYSZERTÁRA A „KIGYÓ“-HOZ, DEBRECZENBEN.

Harmat-Crème a legjobb
arcszépítő és bőrpólo kenőcs.

A „Harmat-Crème“ egy teljesen artalmatlan (ólom- és higanymentes) nem zsírozó, habzerű szépítő szer, mely a bőrre kenve, annak üdőségét, lágyasat, fluomságot, szép hamasságot kölcsönöz s hosszú időre megóvjá az arcot a megránczosodástól. A bérbe teljesen felszívódván, nem hagy annak felületén semmi zsírosságot, minél fogva nappal is használható. Nem teszi fényessé az arcot, de fehériti azt. Ennélfogva felülmul tisztátalanságainál, minők a vörösség, májfolt, sümör, szeplő, apró pattanások, bőratkák, mitesszerek, továbbá jól használ bőrrepedéseknel, hamlással, valamint napégette vagy szélkifujta arcznál és kéznél.

A „Harmat-Crème“ használatánál az arc szépsége, ifjuságot jellemző hamvassága, síkos puhasága, üdősége igen igen sokáig megőrizhető, anélkül, hogy az a szervezetre legcsekélyebb káros befolyást gyakorolna.

1 tégely ára 1 kor. -- Hozzávaló „Harmat-szappan“ 1 drb 25 kr.

Dusan felszerelt raktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer-különlegességekből.

Kertészet és tejgazdaság
terményeinek elarusítására
az „ARANY-BIKA“ szállóban
üzletet nyitott.

Báli csokrok, alkalmi koszoruk,
mindennemű
élő és szárított virágok
nagyválasztékban s jutányos árban kaphatók.
Zöldségek, gyümölcsök, főzelékek stb.

Orvosi felügyelet alatt álló **tehén tej**
pasteurizált és sterilizált
csecsemők részére.

Kiváló tisztelettel **Dr. Szentpály.**

A legszebb fényképek az ujonnan berendezett
„Elite“ fényirdában
méltányos árak mellett készülnek

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 81. sz. (Bankpalotával szemben)

Nyomtatta a Csonkai-Nyomda Debreczenben.

Kardos László

Kossuth-utca.

A kézműipar remek készítményeivel gazdagon berendezett raktáral megtekintésére hívja meg a n. é. közönséget.

Különlegességek:

Szines szelű és fehér zsebkendők.
Kávés terítékek. Ajourros atlasz étkező-
letek. Bársony himzett asztalterítők
és mint ujdonság Zongora terítők.

Legjobb pótkavé a Leidenfrosth-féle

☞☞☞ **kávé-kivonat.** ☞☞☞

Tökéletes kávé-zamata és igen kellemes íze miatt közkedvelté vált és a legelőkelőbb háztartásnál be van vezetve.

Kapható egyedül:

Leidenfrosth Gy. czégnél
Debreczen, Bika-szállóval szemben.

MIHALOVITS I.
GYÓGYSZERTÁRA A „KIGYÓ”-HOZ. DEBRECZENBEN.

Harmat-Créme a legjobb arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

A „Harmat-Créme” egy teljesen ártalmatlan (ólom- és higánymentes) nem zsírozó, habsterű szépitő-szer, mely a bőrre kenve, s hosszú időre megőrzi az arcot a megránczosodástól. A bőrbre teljesen felszívódván, nem hagy annak felületén semmi zsírosságot, minél fogva nappal is használható. Nem teszi fényessé az arcot, de féhériti azt. Ennél fogva felülmul minden készítményt. Kiváló eredménnyel használható a bőr minden tisztátalanságainál, minők a vörösség, májfolt, sörör, szeplő, apró pattanások, bőrtakák, mitesszerek, továbbá jól használ bőrpeléseknel, hámolásnál, valamint napégette vagy székelfajta arcznál és kézuél.

A „Harmat-Créme” használatnál az arc szépsége, ifjúságát jellemző hamvasága, síkos puhasága, üdésége igen-igen sokáig megőrizhető, anélkül, hogy az a szervezetre legcsekélyebb káros befolyást gyakorolna.

1 tégely ára 1 kor. -- Hozzávaló „Harmat-szappan” 1 drb 25 kr.

Dusan felszerelt raktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer-különlegességekből.

Kertészet és tejjgazdaság

terményeinek elárúsítására

az „ARANY-BIKA” szállóban

üzletet nyitott.

Báli csokrok, alkalmi koszoruk,

mindennemű

élő és szárított virágok

nagyválasztékban s jutányos árban kaphatók.

Zöldségek, gyümölcsök, főzelékek stb.

Orvosi felügyelet alatt álló

pasteurizált és sterilizált

tehén tej

csecsemők részére.

Kiváló tisztelettel **Dr. Szentpály.**

Alapítottatott 1805.

Csáthy Ferencz

bel- és küllirodalmi

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Debreczenben (Nagytemplom mellett.)

10 ezer kötetből álló magyar és német

kölcsönkönyvtár.

Legjobb minőségű *illatszerek, szappanok*, fog-, köröm-, haj- és ruhakefék, pénz és szivartárczák, zsebkécek és ollók, ugyszintén

alkalmi ajándéktárgyak

legjutányosabb árban beszerezhetők

Szent-Királyi Tivadar

műipararu raktárában.

Ne készíttessen addig czipőt,
mig

Veidner Gusztáv

dusan felszerelt, saját gyártmányu czipő-különlegességeit
meg nem tekinti.

Debreczen, Kossuth-utca.

Városház-épület.

Alkalmi és újévi
ajándéknak
igen alkalmas könyv

Írta:
Koncz Ákos

Szomorú Órák

Remek színnyomatu

diszkötésben

3 korona

Kapható szerzőnél

Kossuth-utca 14. szám

I. emelet.

Ifj. Pájer József

porcellán, üveg, lámpa és konyhaberendezés
nagyraktára

Debreczen, Kistemplommal szemben.

Ajánlja elismert szolid gyártmányu dusan felszerelt

Alló- és függőlámpáit

30-40 gyertyafényű meteor-égőkkel

Kávé-, ét-, thea- és mosdó- készleteit.

Berndorfi evőeszközöket

a legjobb minőségben.

Faldiszek, disztárgyak és szobrok

a legszebb kivitelben.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásánál

% engedmény.

Vidéki megrendelésekre nagy gond fordítatik.
Csomagolás hibája miatt történt károk megtérítetnek.

Az árak gyári áron

a legolcsóbban számíttatnak.

Uj kávéház!

DEBRECZENBÉN, (Bankpalota.)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a „Corso“-kávéházat átvettem és azt

„ELITE“ kávéház

czim alatt megnyitottam.

Főtörekvésem leendő, hogy a n. é. közönség kellemes, szolid s legolesőbb szórakozó helyet találhasson. Kitűnő borokat, hideg ételeket a lehető legolesőbban számítok, Billiárd pénz a legolesőbb egész Debreczenben.

A n. é. közönség szives pártfogásáért esedezem.

Kiváló tisztelettel: **Schwartz Béla** kávé.

Sokan győződtek meg már arról, hogy

BUTOROK

szilárd és modern kivitelben
legolesóbban

Zátorszky István

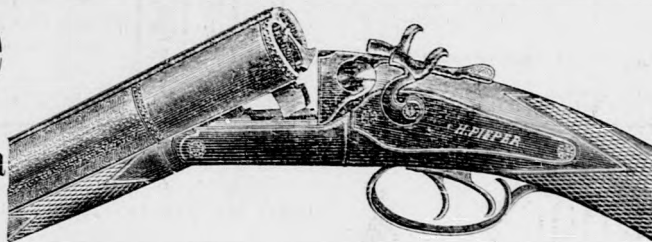
24 év óta fennálló

dusan és izléesen berendezett butorraktárában vásárolhatók.

DEBRECZEN, Széchenyi-utca

Szücs Károly Özvegye

fegyverműves és fegyverraktára
Debreczen, Széchenyi-utca
(kistemplom mellett).

Ajánl mindennemű *lőfegyvereket* és *revolvereket*, melyek lőképességeért teljes *felelősséget vállal*; ugyszintén mindenféle *vadászszervevények* raktáron tartatnak. *Javítások* gyorsan, szakszerűen és jutányosan teljesíttetnek. Vidéki megrendelések legnagyobb pontossággal eszközöztetnek.

Mindennemű töltények készítése elvállaltatik. ✿ Használt fegyverek becseréltetnek.

Tisztán kertészeti üzlet!

Ajánlja mindenből a legjobb, legszebb és legbiztosabb fajokat, u. m.: kerti- és virág veteménymagvak, Haarlemi virághagymák, élő szobai dísznövényeket és nyíló virágokat. Készít élő és szárított virágból

Csokrokat és Koszorukat
legfinomabb izléesel összeállítva.

Csomagolásra nagy gond fordítatik. Levágott nyíló virágok minden fajtaból egész télen át káphatók olcsó árban.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld. Beesés megrendelésekért esedezve, vagyok teljes tisztelettel

PACZELT JÁNOS.

Üzlet: Debreczen, Kossuth-utca, városház épületben.
Kertészet: Peterfia-utca, a Margitfürdővel szemben.
Mindenkor megtekinthető.

Házasságok közvetítése.

Szerelmes levelek írása szigorú diszkrézió mellett elintéztetnek az

Országos Központi Ügyvivőség

kereskedelmi irodájában, a hol mindenféle közvetítések és egyezkedések stb. elintéztetnek. Tanácsokkal mindenféle ügyekben (pereskedésekben) díjtalanul szolgál bárkinek.

Iroda: Debreczen, Főposta mellett; Hesz és Társa fényképezeti műtermében.

Antal Vinczéné

Debreczen, Csapó-utca 18. sz.

Szabászati és női-ruha varrótermét ajánlja a közlő

báli idényre.

Szolid árak. Jó izlés.

Pont- és gyors kiszolgálás.

ORMÓS KÁROLY

műórás

DEBRECZEN: „Bika“ szálloda.

Javit, pontosan szabályoz és helyreigazit a legcomplicáltabb szerkezetű

órákat jótállás mellett.

nagyválasztékban tart s bámulatos olcsó áron szolgál

arany- és ezüst ékszereket,

kipróbált zseb-, inga-, fali- s ébresztő-órákat.

A legszebb fényképek

az ujonnan berendezett

„Elite“ fényirdában

méltányos árak mellett készülnek

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 81. SZ.

(Bankpalotával szemben)

Kardos László

Kossuth-utca.

A kézműipar remek készítményeivel gazdagon berendezett raktárai megtekintésére hívja meg a n. é. közönséget.

Különlegességek:

Színes szelű és fehér zsebkendők. Kávés terítékek. Ajtó-os atlasz étkező-leték Barsony himzett asztalterítők és mint újdonság Zongora terítők.

Legjobb pótkavé a Leidenfrosth-féle

☞☞☞ **kavé-kivonat.** ☞☞☞

Tökéletes kavé-zamata és igen kellemes íze miatt közkedvelté vált és a legelőkelőbb háztartásnál be van vezetve.

Kapható egyedül:

Leidenfrosth Gy. czégnél
Debreczen, Bika-szállóval szemben.

MIRALOVITS I.
GYÓGYSZERTÁRA A „KIGYÓ“-HOZ. DEBRECZENBEN.

Harmat-Crème a legjobb arcszépítő és bőrpolító kenőcs.

A „Harmat-Crème“ egy teljesen ártalmatlan (glóm- és higanymentes) nem zsírozó, habszerű szépítő-szer, mely a bőrre kenve, annak üdöséget, lágyaságot, finomságot, szép hamrasságot kölcsönöz, s hosszú időre megőrvi az arcot a megránczosodástól. A bőrbe teljesen felszívódván, nem hagy annak felületén semmi zsírosságot, minél fogva nappal is használható. Nem teszi fényessé az arcot, de féhérré azt. Ennélfogva felülmul minden készítményt. Kiváló eredménnyel használható a bőr minden tisztátalanságainál, minők a vörösség, májfolt, sömör, szeplő, apró pattanások, bőrtakák, mitesszerek, továbbá jól használ bőrrepedéseknel, hámlással, valamint napégte vagy szelkifajta arccal és kézzel.

A „Harmat-Crème“ használatánál az arc szépsége, ifjúságot jellemző hamvassága, sáros pubasága, üdösége igen-igen sokáig megőrizhető, anélkül, hogy az a szervezetre legcsekélyebb káros befolyást gyakorolna.

1 tégely ára 1 kor. — Hozzávaló „Harmat-szappan“ 1 drb 25 kr.

Dusan felszerelt raktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer-különlegességekből.

Kertészet és tejgazdaság

te ményeinek elárúsítására

az „ARANY-BIKA“ szállóban
üzletet nyitott.

Báli esokrok, alkalmi koszoruk,

mindennemű

élő és szárított virágok

nagyválasztékban s jutányos árban kaphatók.

Zöldségek, gyümölcsök, főzelékek stb.

Orvosi felügyelet alatt álló
pasteurizált és sterilizált **tehén tej**
csecsemők részére.

Kiváló tisztelettel **Dr. Szentpály.**

Alapítottatott 1805.

Csáthy Ferencz

bel- és külföldalmi

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Debreczenben (Nagytemplom mellett.)

10 ezer kötetből álló magyar és német

kölesönkönyvtár.

Legjobb minőségű *illatszerek, szappanok*, fog-, köröm-, haj- és ruhakefék, pénz és szivartárczák, zsebkések és ollók, ugyszintén

alkalmi ajándéktárgyak

legjutányosabb árban beszerezhetők

Szent-Királyi Tivadar

műiparai raktárában.

Ne készíttessen addig czipőt,
míg

Veidner Gusztáv

dusan felszerelt, saját gyártmányu czipő-különlegességeit
meg nem tekinti.

Debreczen, Kossuth-utca.

Városház-épület.

Alkalmi és újévi
ajándéknak
igen alkalmas könyv

Irta:
Koncz Ákos

Szomorú Órák

Remek színnyomatu

diszkötésben

3 korona

Kapható szerzőnél

Kossuth-utca 14. szám

I. emelet.

Ifj. Pájer József

porcellán, üveg, lámpa és konyhaberendezés
nagyraktára

Debreczen, Kistemplommal szemben.

Ajánlja elismert szolid gyártmányu dusan felszerelt

Alló- és függőlámpáit

30-40 gyertyafényű meteor-ökökkel

Kavé-, ét-, thea- és mosdó- készleteit.

Berndorfi evőeszközöket

a legjobb minőségben.

Faldiszek, disztárgyak és szobrok

a legszebb kivitelben.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásánál % engedmény.

Vidéki megrendelésekre nagy gond fordítatik.
Csomagolás hibája miatt történt károk megtérítte nek.

Az árak gyári áron

a legolcsóbban számíttatnak.

Báli toilettek tisztítása

Hrabéczy Antal
ruhafestő és tisztító intézetében
kifogástalanul eszközöltetik.
Debreczer, Széchenyi-utca 42.

Uj kávéház!
DEBRECZENBEN, (Bankpalota)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a „Corso“-kávéházat átvettem és az

„ELITE“ kávéház
ezim alatt megnyitottam.

Főtörekvésem leend, hogy a n. é. közönség kellemes, szolid s legolesőbb szórakozó helyet találhasson. Kitűnő borokat, hideg ételeket a lehető legolesőbbban számitok. Billiárd pénz a legolesőbb egész Debreczenben.

A n. é. közönség szives pártfogásáért esedezem.

Kiváló tisztelettel: **Schwartz Béla** kávé.

Sokan győződtek meg
már arról, hogy

BUTOROK

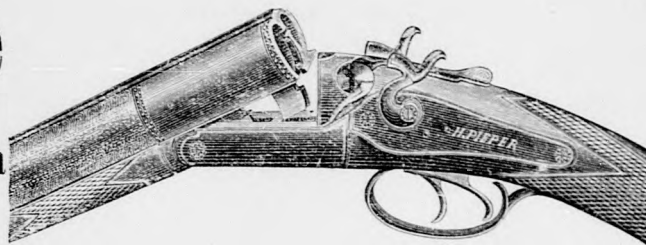
szilárd és modern kivitelben
legolesőbban

Zátorszky István 24 év óta fennálló
dusan és izlésesen berendezett butorraktárában
vásárolhatók.

DEBRECZEN, Széchenyi-utca

Szücs Károly Özvegye

fegyverműves és fegyverraktára
Debreczen, Széchenyi-utca
(kistemplom mellett).

Ajánl mindennemű **lőfegyvereket** és **revolvereket**, melyek **lőképességet** teljes **felelősséget** vállal; ugyszintén mindenféle **vadászszerelvények** raktáron tartatnak. **Javítások** gyorsan, szak-szerűen és jutányosan teljesítetnek. **Vidéki megrendelések** legnagyobb pontossággal eszközöl-
tetnek.

Mindennemű töltények készítése elvállaltatik. ✨ Használt fegyverek becseréltetnek.

Tisztán kertészeti üzlet!

Ajánlja mindemből a legjobb, legszebb és legbiztosabb fajtákat, u. m.: **kerü- és virág veteménymagvak**, **Haarlemi virághagymák**, **élő szobai disznővényeket** és **nyíló virágokat**. Készít élő és szárított virágból

Csokrokat és Koszorukat
legfinomabb izléssel összeállítva.

Csomagolásra nagy gond fordítatik. Levágott nyíló virágok minden fajtaból egész télen át kaphatók olcsó árban.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld. **Beesés megrendelésekért** esedezve, vagyok teljes tisztelettel

PACZELT JÁNOS.
Üzlet: Debreczen, Kossuth-utca, városház épületben.
Kertészet: Péterfia-utca, a Margitfürdővel szemben.
Mindenkor megtekinthető.

Antal Vinczéné

Debreczen, Csapó-utca 18. sz.

Szabászati és női-ruha varrótérmet ajánlja a közelgő **báli idényre**.

Pont-s és gyors kiszolgálás.

Szolid árak. ✨ Jó izlés.

ORMÓS KAROLY
műorás

DEBRECZEN: „Bika“ szálloda.

Javit, pontosan szabályoz és helyreigazit a legcomplicáltabb szerkezetű

órákat jótállás mellett,
nagyválasztékban tart s bámulatos olcsó áron szolgál **arany- és ezüst ékszereket,**
kipróbált zseb-, inga-, fali- s ébresztő-órákat.

Házasságok közvetítése

Szerelmes levelek írása szigoru diszkrézió mellett elintéztetnek az **Országos Központi Ügyvivőség** kereskedelmi irodájában, a hol mindenféle közvetítések és egyezkedések stb. elintéztetnek. Tanácsokkal mindenféle ügyekben (pereskedésekben) díjtalanul szolgál bárkinek.

Iroda: Debreczen, Főposta mellett; **Hesz és Társa** fényképészeti műtermében.

A legszebb fényképek az ujonnan berendezett

„Elite“ fényirdában
mértányos árak mellett készülnek

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 81. SZ.
(Bankpalotával szemben)

CSALÁDI KÖR

SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkeszti és kiadja:

KONCZ ÁKOS.

Munkatársak: Bakonyi Samu dr., Balogh Imre, Bartha Béla dr., Benedek János dr., Bársony István, Csiky Lajos, Csulak Lajos, Dicsőfi József, Dóczy József, Dramár János, Ferenczy Gyula dr., Fluck Jolán, Gulyás István dr., Hajdu József, Hegyi Jenő, Ilyés Bálint, Jablonczay Kálmán, Járossy Lajos, Kárem, Kardos Albert dr., Komlóssy Miklós, Koncz Ákosné, Könyves Tóth Kálmán, Krudy Gyula, Kun Béla, Lovassy Andor, Lovász János, Pallaghy Gyula, Rákosi Viktor (Sipulusz), Szávay Gyula, Szomaházy István, Tömörkény István, Tüdös János dr., Vargha Gyula dr., Vattay Géza, Vértessy Gyula, Vertesi Arnold, Zoltai Lajos.

Az egészség és szórakozás.

EL KELL ISMERNÜNK, hogy az értelem teljes cselekvő képességének biztosítására a lesti szervezet épsége feltétlenül szükséges. Mert mindennapi boldogságunk és értelmi erőnk teljesen a testalkat egészséges állapotától függ.

«*Boldogság* — mondja Smith Sidney — nem lehetetlen egészség nélkül, de igen nehezen érhető el. *Martial* is azt mondja, hogy az élet csak akkor élet, ha meg van áldva egészséggel.

A tulterhelő szellemi munka, korunk ezen büne veszélyezteti az egészséget. Az üzletekben, a tanulásban, a hivatalokban, az irodalmi életben a nyugalom néha elviselhetlenné és az élet rombolása s hajszolása tulságossá lesz. Az irgalom tulhajtása súlyosan megviseli idegzetünk finomabb részeit. A természet a sejteken keresztül mindig küzd a hanyatlás ellen. A test és lélek munkája által kimerült erő evés, ivás, alvás és nyugalom által jó helyre. De néha több erőt használunk fel, mint a mennyit a meggyöngített ideg elbir és éppen azért arra kell törekednünk, hogy üdülés és testmozgás által gyógyítsuk meg az elernyedtt sejteket.

Az ember szereti az életet és ösztöne azt sugja, hogy addig szeresse is, míg a lélek és test egészséges működését öröm kíséri.

A régi görögök sokféle bölcsesége közé tartozott az is, hogy roppant szerették a testet, mint a lélek székhelyét és éppen azért úgy tesztüknek, mint lelküknek bőséges pihenést engedtek.

Sokratesz egyike volt a legbölcsebb férfiaknak. Nem irt ugyan könyveket, de társalgott sétálva barátaival és tanítványaival. Ha nem volt kedve a sétálásra lanton játszott, mely lelkét fel-

vidította. *Plato*, mesteréhez méltón szintén sokat adott a szórakozásra és minden görög játékban kitűnt. Mindkettőnek az volt a *példaszava*, hogy egészséges lélek csak egészséges testben lakozhatik.

Bölcs vélemény, mert az *iját* nem lehet mindig feszíteni, ha csak ruganyosságát nem akarjuk tönkretenni. Egyik régi egyházi író beszéli János evangelistáról, hogy egy alkalommal egy vadász meglepte őt, a mint egy kis madarat simogatott. A vadász meg volt lepetve, hogy a szent férfiú ilyen gyermekes játékkal tölti idejét s nem állhatta meg, hogy kifejezést ne adjon megütközésének. Az evangalista így szólt: »Nemde ijád nincs mindig kifeszítve? Ugyanez történik eszemmel. Valamint nyilad elveszteni ruganyosságát, ugy elmém is felmondaná a folytonos tanulással a szolgálatot«.

A szellemi munkásoknak különösen kell a szórakozás. *Boileau* nagy tekéző volt. Ugyanez volt *Luthernek* is kedves szórakozása, ki ezenkívül gitározott és fuvolázott, fametszeteket csinált és szerette a társaságot. *Kálvin*, a komoly tudós nagyon szeretett a kis gyermekekkel játszani és ezen szórakozás után ujult erővel látott a munkához.

A most meghalt *Verdi* gazdálkodott. Épp oly jól értett a gazdálkodáshoz, mint a hangjegyekhez. Szomszédainak mindig tudott jótanácsot adni a gazdálkodásban, ugy, hogy azok bizalommal fordultak a Mesterhez.

A régiak szabálynak tartották azt, hogy a *mérséklet* a lángész tápláló anyja.

Azoknak, kiknek üdülés kell és az élet terheitől való megpihenés, azok előtt igen fontos

dolog a szórakozás. A jóérzetnek egyik főtítka, hogy okosan ápoljuk a kis gyönyörök alapját. Sokan boldogság után futnak, mint a ki eszt veszve kalapját kergeti, midőn éppen fején van az, vagy kezében tartja. Az emberi természetnek talán egyik szükségletéhez tartozik, hogy legyen olyas foglalatossága, mely őt felüdítse s az élet zavaraitól elvonja.

A jó egészséghez szükséges a nemes szórakozás és valamint igaz az, hogy az a legboldogabb ember, kinek legtöbb dolga van a világon, az is igaz, hogy a nagy munkáju embereknek a legboldogabb perczei azok, melyeket az emésztő munka után léleküditő szórakozásra fordítanak.

A megtréfált asszonyok.

Irta: JÁROSY LAJOS.

Ella és Bella jó barátnők, Ella egy századosnak, Bella pedig egy főhadnagynak a felesége. Férjeik egy századhoz lévén beosztva, ők mindig ugyanegy időben unatkoztak odahaza a puha családi fészekben.

A fegyvergyakorlatok ideje alatt a két asszony egyszer összebeszéltek s kirándultak abba a faluba, hol férjeik, a környéken végzett gyakorlatok miatt elhelyezve voltak. Ott hagyták egy hétre kényelmes, de férjeik nélkül meglehetősen unalmas otthonukat, hogy az izzasztó gyakorlatok alatt kimerült férjek szabad idejét megédesítsék.

Szálloda nem volt ugyan a faluban, de a mint én a hölgyeket általánosságban ismerem, bizony állíthatom, hogy még ha iett volna, akkor sem ott, hanem csak paraszt házakban — a férjek szobáiban — szállásolták volna el hölgyeink magukat, ha mindjárt itten nem a legnagyobb kényelem kínálkozott is nekik. Mi lenne a legfőbb oka ennek, ha nem az, hogy a férjek hiányt semmiben se szenvedjenek?... Hiszen a tisztí szolga olyan osoba... a férj pedig el van kényeztetve, szereti a csint és tisztaságot az egész vonalon. Csak az asszony tudhatja legjobban, mit mikor és hogyan adjon a kezébe!

A két lakás igen közel volt egymáshoz s így Ella és Bella azalatt, míg férjeik gyakorlatoztak, hol egyikük, hol a másikuk lakásán, udvaron, vagy a ház előtti padon együtt töltötték el az időt. Ella vidám, tapasztalt, Bella ellenben félénk, tapasztalatlan asszony volt, mihez nagyban hozzájárult azon körülmény, hogy még csak alig múlt el egy éve annak, mikor remegve mondta el a holtomiglant.

Egyik napon az ezred éjjeli táborozást gyakorolt. A csapatok kora reggel kivonultak s egy nagyobb szabásu harczászati gyakorlat megoldásaután szabad táborba szállottak. A két feleség természetesen a faluban visszamaradt.

Máskor könnyebben telt el a délután, mert várták haza férjeiket, most azonban csakugyan ólomlábon haladt az idő, mert hiába várták őket, azok csak másnap délre ígérték hazajövetelüket.

— Nagyon unalmas lesz nekünk a mai este, — szólal meg a főhad-agyné.

— Bizony, kedves Bellám, hiába epekedsz ma férjed után, nem fogod vlszontláthatni, — felel a századosné.

— Pedig én ebben a parasztházban magam még félni is fogok az éjszaka.

— Oh, már mitől félnél, te kis bátortalan? hiszen jó emberek laknak ebben a faluban.

— Tudom, tudom, de olyan rémes egyedül lenni.

— Igen, mert hozzávagyunk szokva egyedül nem lenni... Hanem tudod mit Bella?

— Mit édesem?

— Látogassuk meg a tábort.

— Nagyszerű lesz! — szólott hirtelen Bella, de azután kissé meggondolva a dolgott, hozzá tette — Nem merek elindulni, félek...

— Már mitől félnél kedvesem?

— A sok katonától... meg a setétségtől. Hiszen mikor visszafelé fogunk jönni, már setét lesz!

— Az nem tesz semmit, én nem félek Bella s velem csak el mersz jönni?

— Megvallom Elluskám, én kissé félénk természetű vagyok, de ha te csakugyan nem félsz, akkor nem bánom, mégis csak elmerek veled menni.

— Már hogy félnék kis bohó? Meglásd milyen pompás lesz! Mellettem te sem fogsz félni. Tudod mit, csinálunk egy kis tréfát. Felöltözünk paraszt menyecskeknek s úgy megyünk ki hozzájuk. Lesz ott ribillio!

— De mit szól majd ehhez a tréfához az ezredes?

— Mit szólna? Semmi köze hozzánk. Különben valószínűleg ő is neretni fog egyet, bár eléggé ravasz ember ahoz, hogy valamiként megtorolja, de persze csak finoman... igen finoman. — No de sebjaj, majd csak észre vesszük, tetszik-e neki kirándulásunk, vagy sem? Egyébként pedig mehetnek oda mások is, hát mi hogyne mehetnénk? Nos, felöltözünk paraszt menyecskeknek?

— Ha te gondoldod kedves Elluskám, nem bánom öltözzünk fel.

— Az én házigazdámnak van kocsija s lova, majd befogatok vele, te kérjél ruhát a te háziasszonyodtól, én meg kérek az enyémtől.

A mint átöltöztek igazán csinos, kaczkias paraszt menyecske vált belőlük, kivált a századosnéból, ki erre egészen rátermett; a kocsis is hamar előállott a clindultak.

— Meglátod milyen élvezetes lesz — kezdte meg a beszédet a századosné — én már voltam ám táborban, hát tudom.

— De talán majd el lesznek foglalva a tisztek s mi nem tudunk ott magunkban mit csinálni?

— Oh, nem! Csak egy kis része, az a melyik részével előőrsi szolgálatra van kirendelve, a nagyobb részében a legénység étkezése után már teljesen szabad s vigan szórakozik a boros flaskók, vagy a sörös korsók mellett. Néha még cigány is kerül, de ezeket a parancsnok rendesen leinti.

— Mit tesz az kedvesem, leinti?

— Látszik babám, hogy még fiatal asszony vagy! Még ezt sem tudod? Az ilyen szólásokat az én férjem nekem már mind megmagyarázta. Tehát hallgasd meg! A leintés nállunk katonáéknál egy igen egyszerű kézintés, mely nagyban divik. Igen sok előjáró szívesen használja nem tetszésének kifejezésére.

Ha egy alárendelt az előljáró előtt olyan dolgot akar elmondani, melyet utóbbi nem szeret meghallgatni, ha sokat beszél, vagy már ismert tényeket óhajt újból előadni, akkor az előljáró egy kézintéssel egyszerűen leinti. Ez a leintés azután körülbelül ezt fejezi ki: »Hallgass, nem vagyok rá kíváncsi.« Rendesen türelmetlenséget árul el, néha pöffeszkedésnek vagy önhittségnek is lehet azonban folyománya. Utóbbi esetben már ez az értelme: »Nekem akarod ezt elmondani, ostoba!« A muzsikusz cigányok nagyon ismerik ezt a kézintést s a mint elkezdenek játszani, abban a pillanatban csak a legmagasabb rangú tisztre vigyáz, ki ha leinti, rögtön abba kell hagyni és elsomfordálni, ha azonban a kézintés elmarad, nyugodtan játszhatnak tovább.

Igy beszélgettek az uton még pedig jó hosszú ideig, miután a pejkók fiatalabb korukban egyetlenegy versenyfutamot sem nyertek meg s így ez alkalommal sem ragadták szélvész gyorsasággal a kocsit magukkal, következésképen hölgyeink a tábort csak akkor érték el, mikor már setétedni kezdett. Tisztességgel szólva paraszt lovak voltak biz' ezek, de a hölgyeket ezen körülmény annyival kevésbé fenyegethette, mert hiszen ők is paraszt menyecskéknek voltak öltözködve s elvégre is jobb parasztosan kocsikázni, mint urasan gyalogolni.

A mint tehát szép csendesen haladnak, egyszerre hatalmas »állj!« kiáltás üti meg füleiket, mely tőlük vagy 50 lépésnyi távolságra az uton kiállított őrszem torkából szaladt ki. A kocsi megállott.

Nyomban látják a hölgyek, hogy egy altiszt meg két emberrel törtet ellenük előre s a puskát lövésre készen veszik.

— Jajj istenem! mindjárt agyonlőnek bennünket — szól ijedten a főhadnagyné s menten eltűnik a kocsi fenekére.

— Ne bolondozz hát, Bella, — ripakodik a századosné mosolyogva bátoritan barátnőjére — hiszen nincsen magva annak a puskának. Csak vaktöltésük van ezeknek a vitézeknek édesem! No, ne ijedj még ugy, ülj vissza szépen az ülésre.

— Ki vagy? — hangzott közbe a szekér felé nem épen barátságosan, hanem katonásan előírás szerint.

— Jó barátnő! — felel nevetve a századosné.

— Hová akarnak menni?

— A táborba!

— Tudják-e a jelszót?

— Micsoda bogarat?

— A jelszót!

— Azt bizony mi nem tudjuk, de egyebet mindent tudunk.

Az altiszt csaknem elnevette magát, de azért komolyságot erőltetve szólott:

— Semmi tréfa! maguk bizonyosan kémek; szálljanak le, foglyaikkal s meg lesznek motozva!

Erre a századosné hangos hahotába tört ki, a főhadnagyné azonban annyira megijedt, hogy szóhoz sem tudott jutni. Őket megmozni! Mintha bizony lehetne akkor a motozkáló kéznek parancsolni: Ide nyulj, oda ne nyulj!

Azonban a századosné is jónak látta most már incognitóját mégis csak félretenni:

— Örmester ur jöjjön csak közelebb, hát nem ismer maga minket?

— Vagy ugy! Most már felismerem a nagyságos asszonyékat, de messziről biz' én soha sem is-

mertem volna fel ebben a parasztos ruhában. Emberek, tüzet szüntess, vállra!

— Hallo Bella? Tüzet szüntetnek, pedig nem is tüzeltek, — nevetett újból. Ella, majd az örmester felé fordulva kérdezé:

— Most már mehetünk tovább? Merre van a tábor?

— Csak tessenek ezen az uton tovább hajtani, okvetlenül ráakadnak.

Nemsokára csakugyan elérték a tábort. Eleinte ügyet sem vetettek rájuk a tisztek, de mikor a kocsiról leszállva a tiszti asztalhoz közeledtek, csakhamar felismerték őket s nemcsak férjeik, de a többi tisztek is azon voltak, hogy az estét minél kellemesebbé tegyék nekik.

Körüljártak a táborban, gyönyörködtek a bakák játékaiban, a tábortüzekben, a tábori sátracsakákban és sok minden féleiben. Közben azt a jelenetet is végigélték, mikor egy négy ökör vont a szalmás szekert a bakák egy pillanat alatt feldöntöttek s a másik pillanatban már száz meg száz ember egy nyaláb szalmával szaladt sátracsakájába, magának puha nyughelyet biztosítani.

Szóval a két asszony, férjeik oldala mellett és a fiatalság tréfái közepette, igen jól töltötte az időt. Mindenki hízelt nekik és dicsérte őket népviseletükben.

Épen vacsorához akartak leülni, midőn a tábor főőrség felől a kürt hívó hangja hallatszott s pár perc múlva a zászlóalj ügyeletes Ella férjéhez lépett és jelentette:

— Százados ur jelentem alázatosan, a 3. század főőrségre lett kirendelve. Indulás azonnal!

Ez a kirendelés a hölgyekre természetesen bombaként hatott. A századosné azonnal sejtette, hogy itten tulajdonképen ellenük követtek el merényletet.

A férjek hirtelen azt sem tudták, bucsuzzanak-e vagy se, a hölgyek itt maradjanak-e vagy se? Nekik azonnal századjokhoz kellett menni.

A két asszony csak nem elpityeredett.

— Ha férjeink eltávoztak, mi meg rögtön haza megyünk — szólott a főhadnagyné.

— Természetesen lelkem, — felelt a századosné — ha valakinek megtetszett ezzel bennünket tréfálni, hát csak telljék benné kedve.

Mint a párja vesztett gerliczék, nagyon el voltak keseredve. Mindenki, még a parancsnok is tartóztatta őket, de ők hajthatatlanok maradtak. Pedig nem volt tanácsos utba indulni, mert az égboltozaton már vészjelző fellegek czirkáltak.

Koromsötét éjben, lépésben mentek hazafelé. A századosné pillanatra elveszített jókedvét újból visszanyerte.

— Épen ugy jártunk Belluskám, mint a muzsikusz cigányok — szólalt meg nevetve — minket is leintettek.

— Csak nem talán?

— Annyi ez babám, mintha leintettek volna. Láttam a parancsnok fanyar mosolyából, hogy nem tetszett neki kirándulásunk.

— Pedig azt mutatta, hogy nagyon örül kijövetelünknek.

— Szó sincs róla! Ő soha sem oda néz, a hová kellene és soha sem azt mondja, a mit gondol. Engem azonban boionddá nem tesz! A 3-ik századot csak azért rendelte ki, hogy férjeinktől elválászon bennünket. Még a zuzája is hamis annak az embernek!

Közben a menydörgés és villámlásokkal telített égiháboru villámlecsapásokkal is nyert borzalmasságában, a megeredt zápor pedig rajtok semmit sem hagyott szárazon.

Most már a századosné is rettegett egy kissé, de ez a rettegés csak arra volt jó, hogy még jobban szidja az ezredest, a ki szerinte ezt a tréfát rögtönözte, a főhadnagyné azonban hallgatott s csak félénken simult melléje,

Milyen jó is lenne most férjeikkel a vihar elől egy-egy kis sátorban meghuzódni! És a szegény férjek most ők is áznak-fáznak az előőrsi szolgálaton. De hát hiába! Ilyen a katona élet: Kijut néha abból azoknak az asszonyoknak is, a kik férjeiket igazán szeretik!

Az asszonyokról.

(Válasz „A konyhából” című cikkelyre.)

Lapunk legutóbbi számában egy cikkelyt közöltünk ily címmel: *A konyhából*. Bár ne közöltük volna e cikkelyt, mert azóta egyre-másra kapjuk az állítólagos szolid férjektől a nehez-telő, sőt fenyegető leveleket. A cikkely íróját egyik-másik azzal vádolja, hogy teljesen elrontja az asszonyokat, olyanokat fogván a férfiakra, melyek egyáltalában nem alkalmasak a család béké-jének biztosítására. A leveleket átadtuk *A konyhából* cz. cikkely írójának, ki most a következőkben mentegeti magát

A lap terjedelme nem engedte, hogy mikor a férfiak furcsaságairól irtam, az asszonyok gyöngéiről is írjak. Eszem ágában sem volt azokat a kedves, szolid férjeket magam ellen lázítani, annál kevésbbé, mivel tudom, hogy mi férfiak csak akkor lehetünk erősek, ha kezet fogunk egymással. Igen! csak úgy, ha kezet fogunk, mert az asszonyok hatalma nagy, s otthon, az ő birodalmukban még a legnagyobb hős is félénkké válik. Mert övék a hatalom, a dicsőség és mindenekfelett az *utolsó szó*, most és mindörökké...

Nem ismertem még férjet, ki bizonyos aggodalommal ne nézne a farsang elé. A téli hónapokban egymásután érkeznek a meghívók a különböző bálokba, vigestékre, és fehérbálokra. Az asszonyok diadalmasan lobogtatják ezeket kezükben és azonnal kijelentik, hogy semmi körülmények között sem maradhatnak el. A férj erre a beszédre a legédesebb paradicsom-levest is savanyunak tartja, emleget bizonyos fedezetet nem látó kiadásokat s több efféléket. A menyecske rögtön kész a replikával s a férjek kilenczven percentje már a fekete kávénál ellágyul s mikor a hivatalba indul, lassan-lassan elhíteti magával a szuggerálás foly-tán, hogy nélkülök csakugyan nem volna teljes a bál és mulatság.

Másnap az asszonyka szokatlanul korán kel s már tíz óra felé sorra járja a divatkereskedéseket. A segédek kétségbeesetten igyekeznek eleget tenni az elegáns vevőnek, ki másfél órai válto-gatás után azzal távozik, hogy a kiválasztott darabokat küldjék lakására. Mikor a férj hazaérkezik, azt hiszi, hogy kis felesége divatáruboltot nyitott. Nyomban ebéd után kezdődik a selymek, gasék, illusionok, krep de sinek, ponzsik és még az ég tudja miféle portékák felvonulása. Ez egy kis megbocsátható furfang, hogy valljon szint vall-e a férj is, ki annak idején fizetni fog. Lassan-lassan élénkebb lesz a beszéd s végre a férj is úgy tesz, mintha értene valamit a szövegekhez, a kiválasztás megtörténik s a szoba-leány otthagya a törületlen edényeket, rohan a szabónéhoz nehogy az ur megbánja a választást.

Szerencsére a szabónő késik s a férj elmenekül a hiva-talba. Mikor este hazamegy, még mindig tart a tétovázás a ruha

anyagára, színére és fazonjára. Terítve még nincs, mert az ebédlő asztal telve van divatlapokkal. Vacsora helyett a ruha kerül szóba, mialatt a férj ásitozik és szerény célzásokat tesz Menenius Agrippa ismeretes meséjére... Végre mégis megállapodnak abban, hogy holnap határoznak s neki ülnek vacsorának.

Vacsora után a férfiak legtöbb esetben kedélyesek s éppen azért az ügyes asszony ilyenkor említi meg, hogy a rövid belépő ma már nem divat. A férj mosolyog s várja a nyulnak a bokor-ból való kiugrását... Azután jönnek egyéb báli felszerelések, melyeknek pusztá említésénél is égnek mered még a *mintaférjek* haja is, (ha ugyan van,) de hiába, aki *át* mondott, annak *bét* is illik mondani és lassan-lassan meg lesz állapítva a báli pro-gramm azon záradékkal, hogy bál után a *kávéházba* is elmen-nek *Ráczot* vagy *Magyarit* hallgatni.

A bál azután igaz, hogy belekerül édes barátom össze-vissza vagy száz forintba, de békét szeresz vele s pár hétig nincs náladnál kedvesebb férj a világon.

Lehet, hogy te, ki e sorokat olvasod abban a kellemes helyzetben vagy, hogy feleséged valamely nőegyletnek választ-mányi tagja s mint ilyen napos a népkonyhában egyszer-kétszer. Déliben éhesen vonulsz haza abban a hiszembben, hogy legott a párolgó leveshez ülsz s felüdítet magadat hosszú szellemi mun-kád után. De csalódot, mert csalódnod kell. Feleséged a szegé-nyeknek tálal s te néma megadással irigyled a népkonyha ven-dégét, ki jóllakott, mikor te még éhezél. Végre két óra s a *jóté-konyáság anyala* karjaid közé röppen. Elmondja, hogy mit tett, miképpen áldották őt a szegények, ekközben a részvét könnyei is megcsillannak szemében s te a helyett, hogy haragudnál, újra átöleled kincsedet, mert érzed, hogy egy oly szívet bírsz, mely nemcsak a te, hanem a szenvedő emberiség boldogságáért is dobog.

Észre sem veszed, hogy a levesed tésztaja elfőtt; jónak talárod a megpörkölt garnirungot és kiszaradt pecsenyét. Sőt két három hét mulva elhíteted feleségeddel, hogy nem is éhezél meg két óráig, bölesen elhallgatva, hogy délelőtt a *Debreczenben* sort eszel hasonló bajban leledző barátáddal.

De egyébre is rávesznek az asszonyok. Te szeretnél korán lefeküdni, de feleséged már utólagos beleegyezésed reményében ígéretet tett, hogy vacsora után összejöttek egy csésze theára. Természetesen a vacsora erre való tekintettel van egybeállítva. Te szeretnél ugyan megjegyzéseket tenni s ezeket az *elrándulá-sokat* elodázní, de azon argumentummal, hogy az adott szó kötelez, felhuzod kalucsnidat s indulsz az éjszakába theázni és kövidinkázni. Mikor kerülsz haza, azt az ég tudja, mert órad és szemed a legtöbb esetben az időpont meghatározására nézve felmondják a szolgálatot.

Mindezek után édes barátom jegyezd meg, hogy mely esetben lész mintaférj. Mintaférj leszel, ha a farsang összes mu-latságaira elviszed feleségedet s nem vered az indulót hajnali öt óra előtt; ha te figyelmezteted a feleségedet a legujabb divatra, ha felfedezed a kirakatok legszebb modelldarabjait; ha türelem-mel vársz az ebédre két óráig; ha minden második este szin-házba viszed feleségedet; ha szereted a meggy és pöszméte-mártást, sárgarépát és tejbe rizkását; ha nem jársz a kávéházba és körvacsorákra, ha hetenkint legalább kétszer sétálni viszed az asszonykát a korzóra; ha jó képet vágysz a beérkező számlákra és csodálkozol, hogy feleséged ily csekélységből öltözködik ele-gánsan; ha játszol fillérekben az asszonyokkal és végül, ha tar-tod azt az arany szabályt, hogy az *utolsó szó* nem téged illet.

Ha ezeket megteszed, kitünő embernek tartanak az aszso-nyok, ellenkező esetben pedig még a feleséged is kellemetlen urnak fog tartani.

Rajzok a szabadságharcz idejéből.

— Olyan önélet irat féle. —

Irtá: Balogh Imre, ny. kir. táblai bíró.

I.

Hogyan szoktam le a félésről.

Emlékszem rá, hogy kis gyerek koromban nagyon félenk legény voltam. B. e. atyámnak volt egy a debreczeni főiskolából kikerült mindenese, a ki kertész, méhész inas, sőt hentes is volt. Ennek tisztéhez tartozott a többi cselédekkel estve a másnapra szükséges tengerit lemorzsolni. Ez, hogy a szolgálók el ne aludjanak, mindég mesével tartotta őket, a rézsarkon forgó vár kisasszonyáról, a sánta diákról, különösen az azon időben még élénkebb színekben fennforgott Hatvani professzor ördögösségeiről. Mindazokat, miket Jókai egy a Hatvani legendákat felölelő novellájába felhord, Mihály inastól már akkor, vagyis több mint 60 évvel ezelőtt hallottam. A török császár ebédje elvarázsolását, az ördög praeluczióját stb. Ezek a rémes dolgok úgy bevették magukat a gyermek egész valójába, hogy a mint sötétedni kezdett, a világ minden kincséért ki nem mertem volna menni az udvarra kíséret nélkül. De azért el nem mulasztottam volna egy alkalmat sem, hogy résztvegyek a Mihály előadásain, pedig ezt csak úgy engedte meg, ha a tengerimorzsolás farsztó munkájából is kiviszem osztályrészemet.

A tizenegy évet még be sem töltöttem mikor az apai háztól elkerültem, s bár sokféle helyzetbe jutottam, serdült, nagy ifju koromban, nem tagadhatom, hogy a sánta diák meséje még mindig kísértett álmaimban is.

Eljöttek azonban azok a nagy idők, midőn az oly epedve várt szabadsághajnala fölvirradt, a márcziusi napok utáni hetek alatt annyira képzett katonák lettünk (azon csapatot, melybe én voltam beosztva Rápolti Nagy Károly volt Don Miguel azredbeli káplár oktatta), hogy már májusba — valét mondva a főiskolának, — hazaszéledtünk, a nemzetország szervezésében, tanításában szülővárosomban, mint 17 éves ifju én is tevékeny részt vettem.

Midőn az aradi vár körülzárólása megtörtént, kisegítőként a bihari nemzetőrök, s ezek közt a szalontaiak is igénybe lettek véve. Azon hat századból, miből a szalontai gyalog nemzetország állott, kettő-kettő lett két heti időtartamra Aradra vezényelve. Az én századomra, melyben mint nemzetőri hadnagy lettem beosztva, október 15-én került a sor, hanem közbe jött valami, a miért én akkor nem vonulhattam be.

Ugyanis a debreczeni lovas nemzetőrök egy része, szinte ezen időtájjban indult Aradra. Egy estve lovas ember jött utánam a tanyára, s arról értesített, hogy Debreczenből két ur van házunknál, velem kívánnak beszélni, azért késedelem nélkül jöjjenek haza; atyám üzenetét parancsolatnak vettem, lóra ültem s haza vágtattam.

A kít először találtam az udvaron Lugossy József tanár volt, vereshajtokás, nagygombos, kék dolmányban, a kítől, mint egészen új embertől, a magyar irodalom történetét hallgattam, s egyike voltam kedves tanítványainak.

A viszontlátás feletti kölcsönös örvendezés után nagy páthosszal (mint a hogy mindig beszélni szo-

kott) elmondta, hogy ő T. K. J. debreczeni ural jött ide, a ki a nemzetőri szolgálattól nagyon fázik, de a polgártársaktól csak azon ígéret mellett szabadulhatott, hogy ő gyöngékedése miatt a hosszú utat lóháton meg nem tehetvén, saját fogatán előre megyen s Aradon fogja bevárni a csapatot. Együttal elmondta azt is, hogy ezen ígéret csak ürügy volt a szabadulásra, mert a polgártársak magukkal akarták vinni a duszgazdag Tánzos Kovács Jánost. Valódi szándékuk pedig az, hogy mielőtt a debreczeni lovas nemzetőrök Aradra megérkeznek, ők az én kalauzoláson mellett, a magukkal vitt többrendű orvosi bizonyítványok alapján, még újabb vizsgálatnak is alávetve magukat, a szolgálat alól fölmentvényt nyerjenek, s nehogy a nemzetőri csapattal találkozzanak, más uton szépen hazamennek Debreczenbe.

Ugyanezeket azután maga T. K. J., ki nekem régi ismerősöm volt, szintén elbeszélte s menyreföldre kért, hogy tekintve a családjuk iránt tanúsított ragaszkodásomat, csatlakozzam hozzájuk, s legyen munkás hazaszabadulásukban.

Atyámmal tartott rövid tanácskozás után a menetre késznek nyilatkoztam, s miután megvacsoráztunk, vendégeimmel az akkori időben híres ötös fogaton reggelre Aradon voltunk. 8 óra alatt nyolcz magyar mértföldet tévén meg, de minő uton, azt csak az tudhatja, a ki ismerte a 48 előtti keményi gátat, a hol boldogult Jászay Mihály nagyapám valamikor mint egyházi tanácsbíró néhai Tisza László egyházmegyei gondnokkal együtt utazván, midőn a kocsis minden suhogása mellett sem birt az öt hatalmas ló a barátságos sárban haladni, hogy az öreg méltóságos ur békétlenkedését lecsillapítsa, egy szembe jövő zsidó embert megdeclináltatott.

Lugossy professzor ur is váltig traktált ott bennünket a Szanszkrit nyelv rokonságával, de bizony az sem a T. K. J. figyelmét a disznóktól, a miket otthon kellett hagyni, sem az én gondolataimat nem igen alerálta, mert engemet az bántott, hogy ha addig, míg én Kovács Janit visszaszállithatom, az én századom is megkapja a bevonulási rendeletet, az én polgártársaim nyilván azt mondják, hogy megszöktem vagy elbujtam a haza szolgálata elől, csakugy mint az én barátom.

Mellőzve azon részleteket, a melyekre jószérrel már nem is igen emlékszem, azt a sok Ponczisztól Pilátushoz való járkálást, azt a sok fizettséget, a mit ennél meg amannál, a katonai főorvosnál, fizikusnál csengő aranyokban leróttunk; a vers vége az lett, hogy az én Jani barátom megkapta az «Untauglich» minőséget és meg sem várva a délebédet, Aradot hátunk megett hagytuk, de nem azon az uton haladva, a melyen jöttünk, hanem Világos felé, be a hegyek közé, Boros-Jenőn, Béél-Tenkén keresztül harmadnapra visszakerültünk Szalontára. Szándékosan csináltam ezen vargabetűt, mert ugy számítottam, hogy ezen három nap alatt a debreczeni lovas nemzetország is elvonul Szalontán keresztül, s Jani barátom és vitéztársa előtt az ut szabad lesz. Ugy is történt. Mire hazaérteztünk már beszélték, hogy milyen sallanggal, kantárral s nyeregzszerzámmal voltak a gazdag czivis polgárok nyalka lovai felszerelve.

Okát kell adnom, hogy miért neveztem Lugossy professzor urat vitéznek. A már említett kocsis dolmányon s trucztollas pörge kalapján kívül volt egy olyan hatalmas fringia annak a kis embernek az oldalán, hogy alig birta huzni. Ebbe a kiállításba ugy né-

zett ki, mintha a Rózsa Sándor későbbi portyázó csapatjából vált volna ki. Gyönyörűség volt hallgatni a különben is mindenért, a mi magyar volt, hazája, nemzetsége s nyelvéért rajongásig fokozódott ékes-szólását, midőn a világsi romok közt, hova utközben felmáztunk, a nemzet elmúlt régi dicsőségéről s a jelenkorbeli határtalan lelkesedésről beszélt.

Azt hittem, hogy ez a derék hős azzal a nagy fringiával maga lekaszabolja az aradi vár fölmentésére közeledő Blumberg dzsidásokat, s mihelyt János barátunkat biztosságban lenni tudja, visszatér oda, a hol a többi debreczeni lovasokkal együtt fogja aratni a babért.

Az ugyan némileg szeget ütött a fejembe, hogy bár a professzor urnak — ha jól emlékszem — a nehéz kardján kívül, még sarkantyuja is volt, de háti lovát sehol sem láttam, s erről nem is beszélt. Utóljára is azt gondoltam, hogy lovát hihetőleg a százada vitte el magával egyenesen Aradra.

Mennyire kiábrándultam azonban az én kedves volt tanárom hősiessége felől, midőn a mint később meghalottam, egy napi pihenés után ő is szépen felült Jani barátja mellé a kocsiba s azt nézte, hogy merre is van a debreczeni kettős veres torony.

Ez a kis epizód nem tartozik ugyan szorosán ahoz, a mivel hőssé vált voltomat demonstrálni akarom, de még sem mellőzhettem, mivel általánosán ismert emberek viselt dolgait ékesíti és mert az én aradi hősködésem megértéséhez szükségesnek találtam azt felhozni.

Ezek után visszatérek a saját ügyemhez, a mely, míg én barátaimat az aradi vár közegeitől megszabadítottam, igen kellemetlen pházisba jutott.

Mint említém a nagyváradi kormánybiztos abbéli parancsát, hogy a szalontai nemzetőrségnek már előbb bevonult két századát, más két századdal fel kell váltani, már akkor vártuk, mikor én az elbeszéltem kalandra vállalkoztam. Másnap, elmenetelem után meg is érkezett s az a két század, melyek egyikéhez én is tartoztam, az előtti napon a hogy én barátaimmal visszerültem, le is masirozott Aradra.

Bezzeg volt ám baj, mikor az osztály a piacon összeállott s a fiatal hadnagy ur sehol sem volt. Szegény jó atyám váltig erősítette, sőt inkább becsület-szavával állította, hogy én már ott vagyok Aradon és hogy ezért meg amazért nekem előre kellett oda mennem, bizony az én szalontai polgártársaim azzal a szent meggyőződéssel váltak el a híres csonkatoronytól, hogy a nagytiszteletű ur egyetlen fiát nyilván elrejtette valahová.

Azért debreczeni barátaimat édes jó atyám ismert vendégszeretetébe ajánlva, „fogj be kocsis!” elbucsuztam és még azon éjjel visszautaztam Aradra.

Már Aradon értesültem azon hős tettről, melyet a debreczeni értelmiséghez tartozó ifjakkól alakuló verespántlikás csapat, az aradi vár fölmentésére igyekvő dzsidás osztálylyal szemben Angyalkutnál (Engelsbrum) tanusított, a hol többekkel együtt nekem is egy kedves ismerősöm, Szecsey Imre, egy 16 éves csinos szép gyerek is áldozatul esett, de másfelől a két század uhánusból — a mint utóbb szemtanuktól megtudtam — 35–40 ember esett el a verespántlikások golyói és szuronyaitól. A többi része visszamenekült.

Berger aradi várparancsnok ki is öntötte a mérget, dühében 160 fontos bombákkal, 12 fontos siklóvegekkel s kartácsesal lövette szegény Arad város lakóit. Ez a nagyszerű tűzijáték még másnap is tar-

tott, előbb azt hittem az én tiszteletemre, a ki azon napon ott 22-én töltöttem be 17-ik életévemet. Csak mikor a kijelölt szállásomra mentem és az egyre zugó golyók rombolásait láttam, akkor győződtem meg, hogy Berger a miért a Temesvárról részére küldött élelmiszereket a várba be nem kaphatta, — traktálta meg az aradiakat híres gölödényeivel.

Szalontai bajtársaim, a hogy az én szállásom szomszédságába lévő ház kapuja előtt ácsorgó tisztiszolga elbeszélte, egész napi szolgálatra lettek kivezelve és pedig a Marosparton lévő ölfák közé, a honnan a vízből a városba vezető hidat megfigyelni s az azoni átkelést megakadályozni lehetett.

Ez alatt az ágyuzás egyre tartott és midőn egy-egy fekete varju ott a Rác városon fejünk felett keresztül zugott, én, az ujoncz hol jobbra, hol balra tekintgettem, míg az én szalontai polgártársam, pipáját agyarára fogta s minden golyó után foga közül utána kópött.

Egyszer azonban az történt, hogy egy golyó az utca átellenes oldalán végigvonuló hosszú deszka-kerítést sodorta el tőlünk 25–30 lépésnyire, iszonyu rombolást hagyván hátra.

Ez már annyira zavarba hozott, hogy a kapu alá behuzódtam, s egész naivul azt a kérdést intéztem a tisztiszolgálóhoz: „Hova szoktak ilyenkor elbujni?”

A szolga végignézett rajtam hamiskás mosolyával, pipájából bodor füstöt eresztett, s a nélkül, hogy egy szót is szólott volna, ott hagyott a faképnél.

Ez a megszegyenítés döntőleg hatott rám, hozzájárult az is, hogy a folyvást sűrűlő golyók egyike épen azon — Steiner-féle — ház kéményét döntötte le, a melyik előtt én állva maradtam és a hova előbb bemenekülhetni gondoltam. Így azonban, látva, hogy a házak sem nyujtanak több biztonságot, szívemet megkeményítettem, habár erősen dobogott is és egyenesen, szemben a vár ágyuival neki indultam s egy negyed óra mulva az ölfák közt feltalált századom parancsnokánál jelentkeztem.

(Folyt köv.)

Csillagtalan sötét éjjel!...

*Csillagtalan sötét éjjel
Járok-kelek szerteszélylyel,
Egymagamba járok-kelek,
De nyugalmat nem lelhetek.*

*Egymagamban? oh hibáztam,
Van velem egy utitársam;
Jobb gazdát tán nem találhat,
Utitársam: a bubánat!*

*Távol tőled, kedves rózsám,
Messze földre elbujdosám
S vissza bár soha sem térek,
De azért csak érted élek.*

*Meleg égöv, örök tavasz...
Oh, mit ér ez, mit ér amaz?!
Lennék földhöz ragadt szegény,
Hejh, csak véled lehetnék én.*

*S minek a kincs, ha a kebel
Örökös kin között lehel.
Ha — kiért a szívünk dobog, —
A szemünkbe nem mosolyog!?*

*Mily boldog a vándorfelleg,
Ő fölötted ellebeghet:
Mily boldog a kis madárka,
Fölkereshet a magányba.*

*Rdszállhat az ablakodra.
Édes hajnali dalt hozva,
Mig én messze távol tőled
Hirt sem hallhatok felőled...*

*Csillagtalan sötét éjjel,
Járok-kelek szerteszélylyel,
Mindkét szemem könnybe lábad,
Utítársam: a bubánat!*

Rácz Miklós,

A váratlan megoldás.

Novella. Irta: Mrs. Newman.

Fordította: Fluck Jolán.

»Az arkádiai pásztor meséknek bizonyára megvan a maguk varázsa, a kegyed dolgozata is ehhez a fajhoz tartozik, de a mint már gyakran említettem, nekünk nem csupán szép leírásokra van szükségünk. mi többet óhajtunk. Az írásmódorából látom, hogy nagyon visszavonultan él s nincs alkalma azokat a tapasztalatokat megszerezni, melyekre az írónak oly igen nagy szüksége van.

Az emberi természeteket egyáltalán nem ismeri, elbeszélésének hőse olyan, mint a minő ezen a világon nem létezik.

Vajjon lehetséges-e az, hogy valaki annyira elvetemült s mégis oly lelkiismeretes legyen? Nekünk valóságos férfiakról és nőkről írjon, a kiknek jellemét megértjük, a kikkel rokonszenvezhetünk, vagy elítélhetjük őket. Ha pedig ez önnek lehetetlen, úgy bármennyire sajnáljuk is, de munkásságát ezentul nem vehetjük igénybe.

Valóságos férfiak és nők, a kiknek jellemét megértjük ismételte a leány felsóhajtván s könnyes szemeit rámeresztette a levélre, melyet már kívülről is tudott, annyiszor végigolvasta azt. Gyönyörű tizenkilenc éves volt s a mint ott ült íróasztala mellett

szomorúan nézve maga elé, valóban méltó lett volna a festő ecsetére.

A szoba melyben tartózkodott, egyszerű butor-zatu dolgozó szobának látszott s belőle nyílt a hálószoba. Meleg juniusi este volt, az idő már éjféltre járhatott. A nyitott erkélyajtón bódító virágillat áradt a szobába. Az erkélyről keskeny kőlépcső vezetett le az ó divatu, kissé elhanyagolt kertbe. A leány most hátra dőlt székén s kezeit feje fölé kulcsolta. Arcza álmodozó kifejezést öltött, mintha csak a nyári éj valami csodálatos, titokzatos hatást gyakorolt volna rá. Elbűvölve hallgatta a fülemile bájos énekét, lelke elszárynyalt messze, messze, de ime a szomszéd szobában valaki gyöngén megkopogtatta a falat s ez a kopogtatás felébresztette őt a rideg valóra. Hirtelen talpra ugrott s gyorsan egy pillanatnyi késés nélkül átszaladt a háló szobába. Látszott rajta, hogy ő erre a jelre azonnal szokott válaszolni. Tágas, kényelmesen berendezett szoba volt az, melynek egyik végében két ágy húzódott meg, az egyik ágyon körülbelül negyven évesnek látszó nő feküdt, kinek szép szabályos arczát idő előtt megvénytette a sok szenvedés.

— Édes anyám, mj baja van, nagyon szenved? — kérde a leány a beteg fölé hajolva.

— Nem kedvesem, annyit sem mint máskor, de már késő lehet nem fekszel még le Gladys?

— Mindjárt drágám, de lássa most olyan csendesség van, olyan jól lehet gondolkozni.

— Oh gyermekem, minő boldoggá is tesz engem az a tudat, hogy apródonként önállóvá leszel s meg fogod kereshetni minden napi kenyeredet. Menynyire megnyugtató nekem ez a gondolat. Mit is csinálnál te e nélkül az adomány nélkül?

A leány megcsókolta anyja sápadt arczát, megsimitotta őszülő haját s gondtalan jókedvet színlelve válaszolta:

— Valami mást, hasznosabbat édes anyám.

— De semmi olyat, a mi nekem nagyobb gyönyörűséget szerezhetne. Anyád olyan büszke a te irodalmi működésedre.

— Oh az a büszkeség csak a maga anyai szeretetéből fakad. Én nem vagyok magammal megelégedve, én sokkal többre vágyom. No de hagyjuk ezt, inkább csillapító szert adok be s felrázom párnait. Így ni! Kényelmesebben fekszik ugy-e? Most már próbáljon aludni s álmodjék egy olyan leányról aki...

— A ki nem nagyravágyó... — egészíté ki a mondatot a beteg. — Jó éjt kedves Gladys.

A leány még egyszer megcsókolta anyja halvány beesett arczát, eligazgatta az ágy függönyeit, hogy a szomszéd szobából beszűrődő világosság ne zavarja az alvót, azután óvatosan lábujjhegyen vissza ment elhagyott helyére. Az asztalhoz érve felvette a nyitott levelet, ismét átolvasta s elégedetlen hangon dörmögé:

— A szerkesztőnek igaza van, az én dolgozatom nem helyes, rossz, rossz holmit pedig nem lehet vásárra küldeni.

Némán, elgondolkozva nézett maga elé, miközben apró darabokra tépte a keze ügyében levő dolgozatot. De hát hogyan szerezze meg ebben a kis elhagyatott csendes falucskában a kívánt és szükséges tapasztalatokat?

Egyszerű falusi leírásait eleinte szívesen vették s ő remélte, hogy ezekből szerez is be annyit, hogy szegény beteg anyjának szükségleteit fedezhesse. Es

ime ez a levél, hogy romba döntötte szép terveit. Már nehányszor figyelmeztették őt dolgozatai hibáira, iparkodott is a szerkesztő kívánsága szerint írni, de hát nem sikerült neki, hasztalan volt minden fáradozása. Oh ez a levél tisztán világosan megmondja, hogy ne írjon többé, hogy az ő munkáit nem használhatják. Gladys nem áltatta, nem vigasztalta magát semmivel, teljesen belátta, hogy eddigi munkássága értéktelen volt s most már csak azon törte a fejét, miként sikerülhetne neki egy olyan dolgozatot nyélbe ütni, mely a szerkesztő kívánságának megfelel.

Édes atya a megboldogult Lenster, Greenthorpe rektora volt. Halála után neje s leánya családi összeköttetés és pártolás folytán a rektori lakban maradhettek, de egyszersmind úgy gondolkoztak a rokonok hogy ezzel kötelességüknek már eleget tettek s többé semmiféle segítséget sem várhatnak tőlük.

Az új rektor gyöngye egészsége miatt kénytelen volt melegebb éghajlat alatt tartózkodni, a tiszteletes pedig nem lévén családja, kis lakásban húzta meg magát s így szintén szükséges volt, hogy a házban valaki lakjék s arra felügyeljen.

Gladys igen jó nevelésben részesült, szívesen is megkereste volna kenyerét, de nem akarta elhagyni szegény édes anyját, kinek betegsége, bár az orvosok gyógyíthatatlannak jelentették ki azt, még évekig elhúzódhatott. Oh Gladysra otthon nagy szükség volt, ő látta el az egész házat s fáradságot nem ismerő önfeláldozással ápolta drága betegét és hogy csekély jövedelmüket szaporítsa a tollhoz nyult, melylyel elég ügyesen tudott bánni.

A rektor lak nagy, régi épület volt, terjedelmes kert és gyümölcsös közepében a kert végében levő ajtón át egy árnyas vadgesztenye fasorba lehet jutni, mely a szerény kis falusi temetőbe vezetett. A temető közepén emelkedett a templom ósdi tornyával s tarka barkán foltozott tetejével.

A ház előtt néhány virágágy diszelgett, az ódon mohlepte kőfalat pedig orgona bokrok szegélyezték. A kert áttört művü széles nagy vaskapu szolgált bejárásul.

— Mi tévő legyek? — sóhajtott Gladys s az összetépett kéziratot a papirkosárba dobta.

Oh, minő szívesen, minő örömmel irogatott pedig, ez volt a pénzkereset legalkalmasabb módja, mert végezhetne kényelmesen akkor, mikor kedves betege aludt. Most már le kellett mondania erről is, mert érezte magában, hogy nem képes dolgozatait a kívánt alakban előállítani.

— Ugy úgy, csak mondj le szép terveidről, — mondá magában és keserűn mosolygott. — Nem ér a kontár munka semmit, próbálj másban szerencsét.

Gondolatokba mélyedve ment végig a szobán s kinyitva a szárnyas üvegajtót, az erkélyre lépett, ott azután a vasrácsra támaszkodva elmélázott a csendes, néma éjjelen.

— Érthető jellemek... valóságos férfiak és nők... — ismételte a leány, — csakugyan az életet ismer-nem kellene, nem épen az életet, — javította ki magát, régi pajtása, a vén vadgesztenyefa felé fordulva, mintha csak az előtt akarta volna magát mentegegetve, — de mégis ha az ember meggondolja, hogy soha életében még csak őt mértföldnyire sem távoztam el innen! Az élet ismeretéhez pedig alkalmasint az szükséges, hogy színházakba, bállokba, kiállításokra

járjunk, szóval emberek közt forogjunk. Itt azonban egyik nap, egyik hét, egyik hónap úgy mulik, mint a másik, egyhangu életünket soha semmiféle esemény sem zavarja meg kivéve az apró cseprő falusi pletykákat. Az öreg prózai gondolkozásu Tommy soha sem fog alkalmas regény tárggyal szolgálni. Nem ér semmit. Ha legalább az örökké veszekedő Mrs. Green kissé már tovább menne s valami érdekes drámai helyzet jönne létre, de nem akar tovább menni s nem is fog soha, tudom. A mi Alice Newton szerelmi történetét illeti, azt már teljesen kiaknáztam!

(Folyt. köv.)

A „Jeges Medve“.

— Elbeszélés. —

Írta: Könyves Tóth Kálmán.

(Folytatás.)

Ernő úgy érezte, mintha tört dőttek volna a szívébe. Szemtől-szembe szívtelennek, lelketlennek neveztek apját s most már érezte ő is, hogy méltán. Nem volt többé kétsége a felől, hogy a veletlen ügyesebb rendőr a legravaszabb detektívnél is. A tömkelegben is úgy szövi a fonalszálakat, hogy azok a kanyargó utakon át is kivezetnek a kijárához. Most már csak azon tételődött, hogy fölismeresse-e magát.

A beteges nő élesen megfigyelő tekintetét nem kerülte ki Ernőnek nagyon is észrevehető lelki állapota, sőt elárulta őt kutató szeme, reszkető ajka... Látszott rajta, hogy keresi a szavakat, de nem találja ki, hogyan s hol kezdje.

— Talán rosszul van ön, hogy ily hirtelen megváltozott? — kérdezte fürkészve. — Vagy talán valahonnan ösmeri azt az urat, a kiről beszéltem, kérem, szóljon, mert magam is nagyon kíváncsi vagyok rá. — Ösmerem, — szólott Ernő megragadva az idős asszony kezét, — az a Jeges Medve senki más, mint az én apám.

— Az ön apja, — kiáltott fel a nő ijedten s megábrándulva, — ezer bocsánat, öcsém, vissza már nem húzhatom szavamat, sajnálom, hogy ezt a sujtó itéletet épen az ő fia előtt hangoztattam, de ha elmondom azt, a mi történt, itéletemet jogosultnak tartja maga is.

— Ne is mondja el, kedves néni, — szólott Ernő, megcsókolva kezét, — ne fárasssa most magát azzal, inkább adjunk hálát Istennek, hogy ily csodásan hozott össze bennünket. Iszonyu percz volt az, mikor onnan a homlokzatról legurult a nehéz kő s lábamat összezúzta. Egy hajszál választott el a haláltól s most áldom érte a mennyei Atyát, mert ez volt az első lépés ahoz, hogy kedves néninek nyomára akadjak. E nélkül akár szomszédok lehettünk volna, de mindig ösmeretlenek. Beteljesedett rajtunk is, hogy Isten még a keserűségből is édest hozhat elő. Nem mentegtem apámat, de igazolására csak azt hozom fel, megbánta ő nagyon, hogy olyan jegesszívű volt, mert most maga kért föl engem, hogy nénikét keressem föl, hogy segítsen rajtuk.

Jozefin nénit ez a csodás találkozás egészen meggyógyította. Elbeszélte élete szomorú történetét s megösmerte abból Ernő, hogy páratlan lelki nagyság rejlik ez egyszerű nő jellemében. Keresményéből még

most is törlesztgeti férje adósságait, sőt most anyagi jószágú leánya is hozzájárul ahhoz, hogy apja nevéhez ne tapadjon folt. Magoknak csak annyit tartanak meg, hogy egyszerűen megélhessenek. E miatt nem egyszerűen nélkülözniök is kellett, de legalább lelkiismeretük nyugodt. Megtudta Ernő azt is, hogy még 2000 frtra volna szüksége Jozefin néneinek, hogy hitelezőit teljesen kielégítse. Azért irt volt apjának, de Jozefin néni kérésére nem világosította föl apját arról, hogy Pálmácskát az ő unokatestvére gondozza. Ezt az édes meglepetést későbbre akarták halasztani. Aztán minden harmadik nap ellátogatott Ernő az ő nénijéhez, vigasztalta, bátorította, ne féljen, lemegy majd hozzájuk lakni. Van az ő apjának mit a tejbe apritnia. Majd néhány év múlva ő is hazakerül. Visszatér a régi boldogság, földerül még a rózsás jövő.

— Marim talán még örülhet annak, én, kedves Ernőm, már nem remélek semmi jót, de jól esik, hogy téged megösmérhettelek, mert tudom, hogy leányomat testvéred gyanánt fogod szeretni.

Ernő rendkívül türelmetlenül várta apja választás a kért kétezer forintot. De biz' az késett, holott olvasóink tudják, hogy Kiss István ur mindjárt melegeben megírta a visszautasító választ s azt csakis tíz forintos bankjeggyel bélélt meg? Miért nem érkezett hát meg a levél a rendes időre? — kérdezhetik olvasóink. Egyszerűen azért, mert az öreg ur nem küldte el mindjárt a megírás után. Azt gondolta, jó lesz még arra aludni egyet. De ha tíz napot alszik is rá, úgy vette észre, hogy a becsatolt tíz forinthat nem tesz ő egyetlen krajczárt sem. Kiszámította mennyibe kerül a háztartás, Pálma neveltetése, mennyit kap havonta Ernő s elszörnyűködött, hogy alig tehát a tőkéhez ily körülmények között öt-hat ezer forintot.

(Folyt. köv.)

Növegyleti rovat.

Elszámolás

a debreczeni jótékony nőegylet 1901 január 12-ikén tartott vigestéje bevételéről és kiadásáról.

A debreczeni jótékony nőegylet választmánya febr. hó 27-én tartott választmányi ülésében Szűcs Kálmán pénztáros betejesztette a január 12-ikén tartott vigeste bevételének és kiadásának számadását. A gondosan összeállított számadás végeredménye igen örövendes, a mennyiben az 1721 korona 68 fillér tiszta hasznót tüntet fel. A bevétel rovatában a következő tételeket találjuk: 1. Személyjegyekből 628 kor. 2. Páholyjegyekből 152 kor. 3. Felülfizetésekből 202 kor. 4. Ételneműek megváltásából 293 kor. 5. A borsátor bevétele 700 kor. 6. A theasátor jövedelme 422 kor. 44 fill. 7. A kávéasátor jövedelme 243 kor. 63 fill. 8. A buffet jövedelme 159 kor. 20 fill. 9. A cukrász-sátor jövedelme 150 kor. 36 fill. Összesen 2950 korona 63 fillér. — **Kiadás:** 1. Terem és szobabérlés 214 kor. 2. Nyomatványok 73 kor. 3. Diszités és diszletek 100 kor. 54 fill. 4. Rendőrség 16 kor. 5. Tűzörség 4 kor. 6. Czigányzene 40 kor. 7. Diszítéshez kellekek 95 kor. 49 fill. 8. Táncrend 25 kor. 9. Rendező jelenvények 8 kor. 32 fill. 10. Pezsgő 261 kor. 66 fill. 11. Sör 5 kor. 36 fill. 12. Thea és rum 27 kor. 42 fill. 13. Szivar 45 kor. 58 fill. 14. Likőr és cognac a kávéasátorban 19 kor. 40 fill. 15. Sonka 26 kor. 16 fill. 16. Edénybérlet 62 kor. 24 fill. 17. Hiányzó és eltört edények 26 kor. 94 fill. 18. Terítékbérlet 43 kor. 19. Czuk-

rász számla 52 kor. 40 fill. 20. Kenyér 4 kor. 80 fill. 21. Bélyeg-gek 30 kor. 22. Fodrásznő 6 kor. 23. Gyertya 2 kor. 64 fill. 24. Hordárok és felszolgáló személyzet 39 kor. 60 fill. Össze- sen 1228 korona 95 fillér. Ezen összeget levonva a 2950 korona 63 fillér bevételből, tiszta haszon marad 1721 korona 68 fillér, azaz 860 forint 84 krajczár.

A vigeste alkalmából a következő felülfizetéseket nyug- tázza a nőegylet:

Reichman Ármin 50 kor., Debreczen város 20 kor., özv. Ber- ger H.-né 10 kor., br. Josinczy Miklósné 10 kor., dr. Kola Já- nosné 10 kor., özv. Hegyi Mihályné 10 kor., dr. Kemény Mór 10 kor., Berger Mór 8 kor., Rosenfeld Salamonné 8 kor., Balogh István 6 kor., dr. Weisz József 6 kor., Berger Andor 6 kor., Bodnár István ezredes 6 kor., Dávidházy Kálmán 6 kor., Oláh Károly 4 kor., N. N. 4 kor., Trázy László 4 kor., Orosz End- réné 4 kor., dr. Benedek János 4 kor., S. Szabó József 4 kor., özv. Szabó Sándorné 4 kor., Reviczky Józsefné 4 kor., Szliuka István 3 kor.

1. **Ételneműeket adományoztak:** Veressné Szathmáry Teréz 2 tál nyelv, Komlóssy Arthurné 2 tál pecsenye, Szabó Kálmánné 1 tál zulez, libamáj, 1 tál pecsenye, 1 tál sütemény, 4 üveg bor; Csanak Jánosné 1 tál sonka, Béressy Sámuelné 1 tál sütemény, 1 tál sonka; Szalay Józsefné 1 tál sütemény, 5 üveg bor; Les- tyán Adorján 7 üveg bor, Balás Ödönné 1 tál fagyalt, Markos Ilona 1 tál krém, Szunyogh Sándorné 1 tál sonka, 2 üveg bor; Nemes Kálmán 30 üveg bor, Fráter Erzsike 1 tál hideg felvágott, 1 tál sütemény; Irinyi Istvánné 15 üveg bor, Komlóssy Dezsóné 2 torta, Ujházy Mária 1 tál sütemény, Csanak József 5 üveg bor, dr. Pallay Miklósné 24 üveg bor, dr. Balkányi Miklósné 1 torta, dr. Propper Alajosné 1 torta, Baróthy Béláné 1 tál hideg fel- vágott, 1 tál nyulpástétom; Riesz Lipótné 1 torta, Dörre Fe- renczné 1 torta, Czabán Dánielné 1 tál sonka, Tóth Kálmán fűszerkereskedő 2 üveg rizling, Bernáth Eleménné 6 kor. értékű cigarett, Koncz Ákosné 1 torta és limonádé, Huturay Béláné 1 torta és limonádé, Nánássy Lajosné 1 tál pecsenye, Novelli Ede 20 üveg bor, Péchy Kálmán 10 üveg bor, Dalmy Kálmán 10 üveg bor, Szűcs Kálmánné 10 üveg bor, Szabó Lajos nyug vinczellér kép igazgató 10 üveg bor, Orosz Endréné 1 tál sonka, Kaszanyitzky Andorné 6 üveg bor, Rickl Antalné 1 tál pulyka, Sányi Béláné 1 tál pecsenye, Szabó Sándorné 2 tál sonka, dr. Czeglédy Mihályné 1 tál pecsenye, özv. Derzsy Lászlóné 1 tál pecsenye, Tóthné 1 tál pecsenye, Láber Mihályné 1 tál sonka, özv. Brunner Edéné 1 kenyér, Csiky Lászlóné 1 kenyér, Mitrovics Gyuláné 1 tál pecsenye és befőtt, Kernhoffer Józsefné 1 tál pecsenye, Áron Manóné 1 torta, Kuthy Béláné 2 kenyér, Boczán Eleménné 1 tál pecsenye, 1 tál sütemény; Ericz Ernóné 1 torta, Eleménné 1 tál pulyka, Váradi Ignátné 1 tál sonka, Dobecky Sándorné 1 nagy tál sonka, Vásári Andrásné 2 tál pecsenye, 1 tál sütemény, 3 üveg bor; Szentesi Jánosné 1 tál liba, 1 tál sertésfelvágott, 1 tál sütemény és végül Kardos László 1 vég vászon.

2. **Ételneműekre készpénzben adományoztak:** Sziegmeth Károlyné 4 kor., Varga Károlyné 12 kor., Kőlcsey Sándorné 4 kor., Weszprémy Zoltánné 4 kor., Sesztina Jenóné 10 kor., Weszter Istvánné 5 kor., Lestyán Adorjáné 4 kor., Pakty Im- réné 4 kor., Szepessy Antalné 4 kor., Tóth Béláné 4 kor., özv. Göttl Nándorné 4 kor., Márton Imréné 4 kor., Szabó Miklósné 4 kor., Sztrada Gyuláné 4 kor., özv. Gerzon Ödönné 4 kor., Szinay Gyuláné 4 kor., dr. Király Ferenczné 5 kor., Kol- benhayer Kálmánné (szivarra) 4 kor., Latinovics Mihályné 4 kor., özv. Jablonczay Kálmánné 4 kor., Fülek Pálné 4 kor., Naszády Ivánné 4 kor., Miskolczy Jenóné 4 kor., dr. Ujfalussy Józsefné 10 kor., Szabó Emma 4 kor., Kaszanyitzky Endréné 10 kor., Kardos Lászlóné 6 kor., Vecsey Zoltánné 6 kor., Zádor Lajosné 4 kor., Bészler Károlyné 5 kor., dr. Kola Jánosné 5 kor., Vértesi Lajosné 3 kor., Lovassy Zoltán (Boszny-czégénné) 2 kor., Csiky Lászlóné 4 kor., Igyártó Sándorné 6 kor., Bócán Elemér 4 kor.,

Csatay Gyuláné 5 kor., Ottó Sándorné 4 kor., Bárdossy Gyula 2 kor., Gamma Rezső 1 kor., Csink Lajos 1 kor., N. N. 1 kor., Debreczeni 1 kor., dr. Szücs Géza 1 kor., Balogh József 3 kor., Mayerszky Mihály 3 kor., Balogh Mihály 3 kor., Tóth István 3 kor., Dobiécky Sándorné 4 kor., Cseleg Gyuláné 2 kor., Lengyel Rezsóné 3 kor., Szakmáry Elemérné 2 kor., Szögyény Jánosné 2 kor., Matskásy Ferenczné 1 kor., Bory Béláné 2 kor., Péchy Mártha 4 kor., Kovács Józsefné 2 kor., Udvarhelyi Károlyné 2 kor., özv. Liptay Gáborné 2 kor., Gyarmathy Istvánné 2 kor., özv. Liptay Miklósné 2 kor., Nagy Mariska 1 kor., özv. Muraközy Károlyné 6 kor., Vinnay Gézáné 4 kor., Huzty Lujza 4 kor., Szártóry Rezsóné 4 kor., Bakó Józsefné 4 kor., Mennyei Lászlóné 4 koronát.

Tavaszi fagy.

Irt: **MORVAY ZOLTÁN.**

(Folytatás.)

A hírlapíró esetével a helybeli lapok alig foglalkoztak. Csernői felett, mint a ki katonatiszt volt és katonaruhába követte el a gyilkosságot, hadbíró-ság ítelt.

Szertelenül hamar ment a dolog és — felmentették!...

Három hét múlva ismét ott ült a szerkesztőség kis szobában, a minek egyetlen ablaka egy óriási kertre nyílt. Nem irt csak gondolkozott.

A tavaszi napfény ezer színes sugárral szórta tele a kertet és a bágyadt virágokat. S a szerkesztő végig gondolt a történeteken.

— Három hete az egész rettentő esetnek... Milyen régen volt!... Most már mindennek vége!... Nézte a kertet... Akkor éjszaka megfagyott minden virág!... Ezekből nem lesz többé semmi... Menthetlenül elpusztultak — ő vele együtt!...

A kis fiatal riporter a másik szobába szintén nézte a tönkrement kertet. A szerkesztőségbe kívülök nem volt senki.

Az újdondász lopva oda-oda tekintett bepórált fejű főnökére és gyermekes, bohém naivsággal, a nála szokásos gyöngéd hangon fordult Csernőihez:

— Szerkesztő ur, lesz-e vajjon e megfagyott virágokból még valami?... Tavasz közepén fagytak el!...

Csernői sokáig gondolkozott és saját sorsára is gondolva, busan jegyezte meg:

— Ha én azt tudnám, Schwarcz ur!...

Aztán nagyot hallgattak rá, de újra a szerkesztő szólalt meg:

— Tavasz közepén fagytak el!...

* * *

Hiába akarta Csernői, nem tudott dolgozni többé. Idegzetét tönkre tette ez a rettentő eset. Szabadságot kért a kiadójától, amit meg is kapott.

Az apja is irt neki, kiakart vele békülni.

Megtört ember lett belőle egészen és mikor a kollegáktól elutazása előtt bucsuzott és elment, a főmunkatárs szomoruan jegyezte meg:

— Jó volna, ha a szerkesztő nem menne külföldi fürdőbe... Mert én azt hiszem, hogy az embernek édesebb a hazájában meghalni...

De hát meghalni egészséges embernek nehezen megy! És csernői sem halt meg.

Balatonfüredre ment üdülni s a kedves kis magyar tenger, a szelid hegyek, a táj, valami áldott, balszamos gyógyirt csepegtettek beteg lelkére, fájó szívére. Nap, napután érezte, hogy javul.

A kiadójától még egy havi szabadságot kért egy express-levélben és pénzt is s ígért neki ezek fejében egy kötetre való merengő tárczát...

Mindkettőt megkapta, a tárczákat pedig elkezdte hetenként küldeni.

Egy szép napsugaras juniusi délelőttön ott bandukolt a tóparton, majd a sétányra ment és keresett valami csöndes, elhagyott helyet, a hol álmódzni lehet egy kicsit. Lelt is egy lóczát és leült.

A mint ott fujta a szivarja füstjét, eszébe jutott, hogy kamasz korában ő szerelmes volt egy poétába, aki Tátika és Csolváncz regét mesélte valami kedves, szeretetreméltó nyelven, egy poétába, a kit kezd elfelejteni a hálátlan világ!...

Az a poéta már régen por! Szerelmes szive tönkre ment... Dicsősége pedig már mulófélbe van... keserű hangulat vett Csernőin erőt... Miért is hát akkor élni, ha minden semmivé lesz?... Ugy látszik az élet csak ostobaság és keserűség!... A tavasz pedig talán beteg, hogy a napsugár daczára is ilyen hüvös a lég!...

A mint ott ült keserű gondolataival az elfelejtett lóczán, egyszer csak előtte termett egy kedves, üde, kis mosolygó lányka!...

— Jaj! — sikoltott fel a fiatal hölgy halkan a mint meglátta Csernőit. Aztán piros lett mint a láng. Egy nagy sárga lepke után futott és roppant restelte, hogy ilyen gyerekségen csípték rajta.

Csernői felállt. Mosolygott. Ugy tetszett neki, hogy e gyermekes üde arc láttára az a komor felhő ami a lelkét beakarta borítani, úgy elszállott, mint egy gonosz álom s helyébe a tavasz repült be minden fényes, életrekelő sugaraival, minden milliom színes virágával együtt!...

— Megijedt? — kérte a hölgytől.

— Csak kicsit, — mondta ez zavartan. Aztán mosolyogva és egész gyermekes bizalmassággal folytatta:

— Tudja én bátor vagyok, de nem tudtam, hogy itt van és nagyon meglepődtem. És ne ítéljen el, hogy olyan gyermekes voltam, de lássa az a szép lepke elcsábított s önkénytelenül utána futottam. Igaz biz a! Ismer maga engem?... Mert én ismerem ám magát!...

Csernői csak nézte mosolyogva a hölgy kis fecsegő száját, gyönyörű kék szeméit, amik nem voltak nagyok, csak végtelenül tiszták és mosolygók, mint egy tavaszi reggel!

(Folyt. köv.)

Bál és táncz

A tavalyi karnevál alatt — ha jól tudom — München városának magasabb rétegébe tartozó hölgyközönsége tüntető bált rendezett. A tüntetés éle a férfiak ellen irányult, a mennyiben e bálból kivétel nélkül ki voltak zárva, a hölgyek maguk között maradtak s a férfiak »száműzetése« oly nagy volt, hogy a zenekar — mivel férfiaktól állott — láthatatlan volt.

A hölgyek ezzel be akarták bizonyítani, hogy bálokon a férfiak nélkülözhetők s megbosszulni óhajtották, hogy a férfinem tánczkezdőt veszve a bálteremben feladatát, társadalmi kötelességét nem teljesíti s Terpsychorének vagy egyáltalában nem, vagy csak kényszerűségből hódol. E tüntető bál állítólag nagyszerűen sikerült; a hölgyek sugárzó arccsal üdvözölték a szürkületkor értük siető férjt, apát és fivért, kik a bál befejeztével a kedves nőt, leányt és nővért gondosan bepólyázva haza vezették.

Igy olvastuk a lapokban s a bálreferensnök — referensek ugyanis nem voltak, nem lehettek jelen — tudósítása megbízható, hisz jelen voltak, sőt talán maguk is remekül mulattak. Szóval a jelen s utókor-nak feltétlenül el kell fogadni, hogy a tüntető bál minden tekintetben a legteljesebben sikerült és hogy az ugynevezett asszonykérdést óriási lépéssel előbbre vitte, mert a férfiaknak bálteremben való nélkülözhetése emancipáló hatást gyakorol az asszonyok társadalmi állására.

Azon a bálon nem voltam, nem lehettem jelen, mert nyíltan be kell vallanom férfi vagyok én is s ha véletlenül akkor Münchenben tartózkodom is, férfi voltom miatt azon a bálon részt nem vehettem. A demonstráció bál tüntető eredményét azonban innen a távolból, a tisztelt bálreferensnök bálreferádái alapján bátorkodom kétségbe vonni. A tüntető bálon ugyanis a hölgyek egy része előző megállapodás értelmében férfi ruhában jelent meg, a száműzött urakat tehát átöltözködött hölgyek helyettesítették. S a demonstráció élet épen ezen átöltözködés tompította el, mert világosan bizonyítja, hogy bálteremben a férfi — legalább képmása — nélkülözhetetlen, hogy a hölgyek bált férfiak nélkül el sem képzelhetnek.

A »Bika« szálloda disztermének egyik sarkából figyelem a hölgyek megérkezését.

Egy fiatal, a nevelő-intézetből csak most kikerült lányka lép a terembe s most először a világba.

Anyja, nővére nagynénje, barátnője, szóval minden otthoni hozzátartozója hetek óta tolettje felől tárgyal, valamennyien tanácsolnak, utasítanak. A lányka végre tiszta »fehér« ruhában lép a terembe. A ruha egyszerűségét nem szakítja félbe semmi dísz, semmi ékszer, csak egy egyszerű »halvány piros« rózsa tűndöklök hajában.

A lányka tánczolni akar, nincs más célja, mint csak épen tánczolni... de a mama önagysága már tovább gondol, a lányka bizonyára a tánczot tartja a fődolagnak — de a mama?...

Ime egy másik hölgy lép a terembe! Ez már a második vagy a harmadik bálidényen vesz részt s tolettjének összeállításánál már döntő szó is illeti. »Rózsa« szint választott s ruhája halvány színét csillogó dlszitmények emelik. A bálterembe lép, szorgosan körültekint, van már kívánsága, tudja mire gondol a mama, — tánczolni, sokat akar ő is tánczolni, gondolatilag azonban válogat tánczosai között, vannak már kedves, kedvesebb s legkedvesebb tánczosai, sőt olyanok is, kiket nem szíve, megvet, némely feltétel mellett gyönyört, élvezetet talál a tánczban, e feltétel nélkül azonban legkedvesebben lemondana róla, ha... ha tehát az ülés oly nagy szégyen nem volna.

Belép egy harmadik hölgy! A selyem és atlasz susog, a gyémántok csillognak, a szép asszony belép s fellépése, viselkedése, minden tánczturja világgá kürtöli! Jöttem! Láttam! Győztem!

És a férfiak?!

A férfiak között »a fehér ruhás lányka« teljesen hiányzik! A bálteremben oly férfi, ki a nőekkel való társalgásban a kellő gyakorlottságot, rutint nélkülöznél, nem található. Mert az a félénkség és gyámoltalanság, a melyet a hölgyeknél nem csak megbocsájtanak, hanem kedvesnek is tartanak, a férfiaknál nevetségesnek, ügyetlennek tünik. Már pedig senki sem akar nevetségessé válni! A tulajdonképeni jelentőség nélküli, semleges tánczosok, kiket a nők semlegességük miatt kedvelnek, teljesen hiányoznak.

A báltermet látogató fiatal uri világ ismeri a bálterem mizériát, a tánczosnók, sőt — s a mi még többet nyom a latba — a gardedámok kívánságát, tartózkodik tehát a szerfeletti tánczkezdőtől, nehogy álkövetkeztésekre okot adjon. Tudok eseteket, midőn egyes urak, szívük sugalatát leküzdvé, imádoztjaikkal igen keveset tánczoltak, csak hogy beszélgetésre okot ne szolgáltatassanak. Kevés héttel ezután az illető urak bálványukat az egész életen át tartó tánczra kérték fel. A bálók társadalmi missióit ép a férfiak veszik komolyan, a nőknél komolyabban, egy csárdás, egy keringő, egy polka, egy négyes magában véve nem lenne feladat, a férfiak az ezt követő kommentárok elöl óhajtanak kitérni. A hölgyek — fiatal, öreg, tánczosnő, gardedám — valamennyien utógondolattal lépnek a bálterembe, csoda-e, ha a férfiak tánczközben nem élveznek, hanem abban oly ceremóniát látnak, melynek kell, hogy magukat alávevessék.

Ok nélkül hangoztatják tehát a tánczosok hiányát! Hisz a tánczosnók is másodsorban akarnak tánczolni, főcéljuk a tetszés, a hódítás, hátrahagyott tánczturjaikat is csak azért tartják evidenciában, mert a tetszés jeléül, a hódítás bizonyítékául veszik.

A bálteremben a legkellemesebben a kalmár-tanácsnok ur mulat. Mialatt tudniillik selyembe és atlaszba burkolt s gyémántokkal felékesített fiatal, szép neje imádoit gyűjti maga köré: ő szabadságot vesz magának a női fiatalágon szemlét tartani s tetszésnyilvánításának kifejezést adni; a fiatal hölgyeknek lehetőleg fesztelenül udvarol — neki ez nyújt örömet,

Miért nem oly naivok a többi vendégek, milyen kedélyes lenne az olyan bál?!

Heimann J.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET, IRODALOM.

R. Réthy Laura vendégszereplése Debreczenben.

Tagadhatatlan, hogy *Komjáthy* dicséretet érdemlő figyelme volt a kedves hangú és művészi játéku *R. Réthy* Laura vendégszereplésre való megnyerése. Városunk színházlátogató közönsége rég óhajtott már olyan felejthetetlen estékben részesülni, mint a milyen az elmúlt heti pár este volt, mikor is *R. Réthy* Laura lebilincselő hangja, gondos, otthonos játéka zsufolásig megtöltötte közönséggel színházunkat.

Legelőször a *Hoffmann meséi*-ben lépett fel, s hármas szerepében utólrhetetlen volt. A hálás közönség nem is fukar-

A legjobb
gyártmányu

zongora és pianinó

jutányos áron kapható,
javításokat és hangolásokat
mérsékelt díj mellett eszközöl

Szendrői Sándor

DEBRECZEN,
Sz.-Anna-utca 3.

kodott elismerésével, s úgy őt, mint partnereit többször hívták lámpák elé.

Második fellépése alkalmával a *Náni*-ban arról is meggyőződött bennünket, hogy a sokoldalú művész teljes otthonossággal, feltűnő könyedséggel oldja meg bármely nehéz szerepét. *Sziklay, Tanay, ifj. Szathmáry s Nagy Gyula* dícséretes figyelemmel igyekeztek emelni az est sikerét.

A *Boszorkányvár*-ban is nagyszámu közönség előtt énekelte *R. Réthy* Laura azon hatalmas sőt, mi feltétlenül teljesen iskolázott hanganyagot kíván. *R. Réthy* Laura oly könyedséggel, kedvvel játszott és énekelt ott is, mi az elragadtatásig fokozta a közönség elismerését.

Csütörtökön a *Ripp van Winklében*, majd pénteken *Szép Helénában* lépett fel, mi ezuttal bucsufellépte is volt. Mindkét szerepében teljes precizitással, művészettel illeszkedett szerepkörébe, s távozásával igazán maradandó, kedves emlékeket hagyott mindazok szívében, kik igazi művészetének, kedves, behízelgő hangjának hódolva, az elmúlt napokban felkeresték Thália templomát.

Itt külön felemlítésre méltónak tartjuk a *Ripp van Winklében* történt szerepésérét, mikor is *Környei* rosszullete folytán *Karacs* töltötte be szerepét. Ezuttal csak annyit mondhatunk, hogy *Karacs* itt is meggyőződött bennünket arról, hogy sokoldalú művésze szintársulatunknak

— A színügyi bizottság újraalakítása.

A színügyi bizottságot a csütörtökön tartott közgyűlés újraalakította. Beadatott összesen 104 szavazat. Megválasztottak: *Dr. Bakonyi Samu, Nemes Kálmán, Sz. Szabó József, Komlóssy Dezső, Zádor Lajos, dr. Gulyás István, Berger Jenő, Kola János, Lengyel Imre, Szent-Királyi Tivadar, dr. Magoss György, Márk Endre.* Szavazatokat kaptak: *Sesztina Lajos, dr. Fejér Ferencz, Dobieczy Sándor, Géresi Kálmán és Rickl Géza.* Az újraalakítás törvényesen folyt le s nekünk semmi kifogásunk a megválasztottak ellen, de azt igazán nem értjük, hogy miért kellett kibuktatni *Sesztina Lajost*, ki hosszú idők óta van a bizottságban. Azt fel sem akarjuk tételni, hogy ez a kibuktatás azért történt volna, mivel *Sesztina Lajos* a színügyi bizottság legutóbb tartott ülésén igazságos kritikát mondott a jelenlegi társulatról. Nem is tételjük ezt fel, mert a kritika jogosult volt s amellet oly művelt hangon mondta el *Sesztina Lajos* megjegyzéseit, hogy azzal nem bántott senkit. De tovább megyünk! Miért nem juthatott be a bizottságba *Géresi Kálmán*, a debreczeni színügy legalaposabb ismerője és történetirója, vagy *Dobieczy Sándor*, ki *Géresivel* együtt nemcsak európai műveltséggel bír, de *Európa* minden neves színházát látta? Ottműködésük áldásos volna színházunk ügyeire, mert szavuk sulya, ítélő képességük értéke és gazdag szakismeretüknek ott sok hasznát vehetnénk.

— A műpártoló-egyesület. A *Debreczenben* megalakuló műpártoló-egyesület aláírási ívei szépen telnek. Városunk minden szépért rajongó közönsége lelkesedésének egész hevével karolja fel ezen eszmét és mi az előjeleket látva, azt hisszük, hogy az uttörők fáradozását óhajtott siker fogja koronázni.

— Érdekes hangverseny. A budapesti *Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete* január hó 26-ikán igen látogatott hangversenyt rendezett az egyesület disztermében. Ránk *debreczeniekre* ez a hangverseny annyiban érdekes, mert egy kedves barátunknak *Suhajda József* pénzügyi titkárnak, ki sokáig itt lakott művelt

lelkü családjával, *Mariska* leánya remek zongorajátékával nagy sikert aratott. A kisasszonyt városunkban *Emmert Antal* jeles zenetanár tanította, majd később a finom lelkü *Olesnyiczky Emilia* és így volt tanítványuk dicsősége egyszersmint az ő nagy érdemük. A hangversenyen a kisasszony gyakorlott, szabatos játékkal és csodálatos technikájával nagy sikert ért el s mi igazán örvendünk, hogy erről olvasóinknak beszámolhatunk.

A jó háziasszony.

Kapitány-leves. Főzzünk először jó erős huslevest, ellátva a szokott zöldséggel és fűszerrel, sáfrányt kivéve. Ekkor a már előre megölt egy vagy több csirkét rendes darabokra metélve, feltesszük mint a paprikás csirkét forró zsirba egy kevés vörös hagymát, egy jó késhegynyi törött piros paprikát adva és rögtön hozzá a csirkehúst, kevés vízzel jó puhára pároljuk és még egy pár kanál tejfölt is hozzáadunk. Ekkor a huslevest hozzászűrjük, annyit a hány személyre akarjuk főlni és a csirkehus mennyiségéhez mérve. Fölforraljuk és forrón betálatjuk. Igen pompás levest nyerünk belőle.

Selyemczérna megaranyozása. Selyemfonalat következőképen tudunk valódi arannyal bevonní:

A papirkereskedésben kapható ugynevezett aranyfüstöt sima kölapon kevés gummiarabikum sűrű oldatában jól szét-dörzsöljük, míg csak az aranyfüstöt teljesen szét nem szakgattuk, vagyis míg az aranyból por nem lett. Most bő vizet töltünk erre, mely a gummit kioldja s az aranyat üledékben visszatartja. A vizet többször leöntjük s friss vizet adunk hozzá, hogy a kimosás tökéletes legyen. A kiöntésnél vigyázzunk, hogy az üledéket fel ne rázzuk s így veszteséget ne szenvedjünk.

E közben a megaranyozni szánt selymet oly oldatban áztatjuk, melyben Zinkchlorid (kapható a gyógyszerárban) van feloldva. Egy órai ázás után hideg vízben kimoszuk. Azután a tiszta aranyport, bármily kevésnek is látszanék, kevés vízbe tesszük, a kimosott selyemfonalat beletesszük s 1—2 óráig forraljuk.

Az aranypor finoman eloszlik a forrás által áramlásba hozott vízben s a zinksó által érzékenyebb lett fonalra rakódik le.

Midőn kivesszük, a fonal a legtündöklőbb aranyragyogással bír.

Ezüstözni hasonlóképen lehet ezüstfüsttel, csak hogy illet alig lehet kapni belföldi kereskedéseinkben, mert az u. n. ezüstfüstöt ön és ólom vegyületével hamisítják. *Nelly.*

TARTALOM: Az egészség és szórakozás. — A megtréfált asszonyok: *Járosy Lajos.* — Az asszonyokról — *Rajzok* a szabadságharc idejéből: *Balogh Imre.* — Csillagatlan sötét éjjel: *Rác Miklós.* — A váratlan megoldás: *Fluck Jolán.* — A Jeges Medve: *Könyves Tóth Kálmán.* — Nőegyleti rovat. — Tavasz fagy: *Morvay Zoltán.* — Bál és tánc: *Heimann J.* — Színház, művészet, irodalom. — A jó háziasszony.

NYOMTATTA A CSOKONAI-NYOMDA DEBRECZENBEN.

Báli toilettek tisztítása
 Hrabéczy Antal
 ruhafestő és tisztító-intézetében kifogástalanul
 eszközölteik.

Debreczen, Széchenyi-uteza 42.